

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 133. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Vasárnap, 1936. június 14.

POLITIKAI NÉPOKTATÁS

*

Az ország legnagyobb ellenzéki pártja, a nemzeti-parasztpárt mostanában politikai ismeretterjesztő előadásokat rendez mindenfelé az országban, amelyeknek előre meghatározott, egyöntetű programpontjai között szerepel a kisebbségi kérdés is. Cluj-on dr. Mihail Popovici volt igazságügyminiszter, Timişoara-n dr. Nicolae Căpetianu ügyvéd foglalkoztak eddig a nemzeti-parasztpárt politikai népoktatási programjának ezzel a „tantárgyával”, melyről a párt politikai véleményét jónehányszor alkalmunk volt már hallani Mihalache, Lupu dr. és Iunian megnyilatkozásából, valahányszor a párt ellenzéki sorban volt és tudjuk, hogy az ugyancsak nemzeti-parasztpárti dr. Ghița Pop készítette el beható tanulmányok során a párt kisebbségügyi törvényjavaslatát is Maniu második kormánya idején, hogy aztán hangtalanul lekerüljön a közélet napirendjéről. Viszont akkor más volt a helyzet, hiszen a kormányzat felelősségét viselte a párt a vállán. Azóta megismerhettük mindazokat az erőket is, amelyek közrejátszottak abban, hogy a kisebbségi kormánypolitikának még a terve is lekerüljön a napirendről, hogy ez a komoly politikai és nemzetgazdasági kérdés politikai párt-acsarkodások alantas célokra felhasznált eszközévé váljék. Az ország tizenkilencmillió lakója közül tizenhétmillió többségi polgár pedig vagy tájékozatlanul, vagy rosszul, tendenciózusan, vagy éppen tudatosan megtévesztve, legjobb esetben pedig sehogyan sem juthatott el odáig, hogy az állam megnagyobbodott kereteinek tizenhatodik évében tárgyilagos fogalmakat szerezhetett volna arról: mit jelent az ország ötmillió kisebbségi népe az állam közéletében?

A nemzeti-parasztpárt akciója, melyet hiába volna észrevétlenül hagynunk, az első kísérlet a politikai tömegek tájékoztatására a kisebbségekről. Az első akció, amely nem azt hangoztatja a többségi közvélemény felé, hogy az ötmillió kisebbségi polgárság, amely ebben az országban dolgozik és egyre jobban küzd létezéséért, tulajdonképpen olyan teher, amelytől mielőbb meg kell szabadulni, hanem ellenkezőleg: életlehetőségeket kell hagyni és teremteni számára az állam nemzetgazdasága érdekében. A politikai közéletben egységfrontba tömörültek a demagóg többségi pártok, amelyek mesterséges pszichózist teremtettek körülöttünk ugy gazdasági, mint fajvédelmi szarvas-okoskodásaikkal és az ugynevezett demokrata politikai tömörülések közül egy sem emelt mindeig ideig vétőt az esztelen izgatás, a bomlasztó és felelőtlenül hazug megtévesztés rövidlátóan öncélú rohamai ellen. A közvélemény benső feszültségének kellett odáig fejlődnie, hogy okos ellenzéki programponttá lehessen avatni a népkisebbségek védelmének ügyét, ott kezdve, ahol közel kétv-tizede kellett volna: az akkor még meg nem tévesztett, meg nem mérgezett lelki többségi tömegek csak a jelenre néző és jövőbetekintő, tárgyilagos és emberi felvilágosításánál.

Ahol embermilliók sorsáról van szó, nincs helye az érzelmeknek, amelyek oly kártékonyan ködösödhetik el közéletünk benső kibontakozásának lehetőségeit. Félre kell tenni az elfogultságokat, amelyek Colfescu-előadá-

sokat termelnek ki, szakadékokat hasítva ott, ahol összefogást és türelmet diktál a nemzetgazdasági, a politikai, az állammoráli érdek egyaránt. Am kétségtelen az is, hogy az eddig történekeért a mulasztások felelőssége megoszlik a mindenkori kormányviselt többségi pártok kulturális, vagy politikai szervezetei között, ha a tömegek kisebbségpolitikai tájékoztatatlanságának, iskolázatlanságának félrevezettségének mai okait kutatjuk. Az elmúlt közel két évtized lefolyása alatt igen kevés, csaknem semmi nem történt a regat-i tartományokban élő tömegek tájékoztatására, informálására, melyekből megismerhették volna az ardeal-i, a banat-i részek lakóit, népi, gazdasági, szociális és kulturális értékeit, amelyek valőrök, kohézió és termő értékei az egész ország közéletének is.

Tanulnunk kell eddigi veszteség-listáink-

ból és össze kell szednünk magunkat, amikor csak egy pillanatnyi lehetőség kínálkozik reá, hogy felismerjük sorsfordulással-biztató lehetőségeink egyikét az állam törvényadta közéleti keretei között. A politikai népoktatásnak a nemzeti-parasztpárt által kezdeményezett folyamata — melynek témakörébe még mindig inkább politikai, mint halaszthatatlannak érzett közérdek folytán kerültünk, — lényegében utmutató kezdeményezésként jelentkezik közéletünkben, mint annak a metelyező tömegbutításnak egyedül célravezető ellenszere, amely eddig is annyi kárt okozott és még több romlással fenyeget. Népkisebbségi vezetőszervezetünket illeti az a kötelesség, hogy mindazt a komoly megbecsülést és tárgyilagos, joggal megillető bánásmódot, amit eddig oly kevés eredménnyel kerestek a mindenkori kormányférfiak körében, az ország felvilágosultságrahivatott és igazságot kereső tömegeinél a felvilágosítás munkájával szerezék meg az ország ötmillió népkisebbségi számára. (J.)

Kegyelemadó a megtorlásoknak

Kik foglalnak állást a megtorlások ellen a Népszövetség ülésén? — Izgalom Chamberlain beszéde körül. — Megütközés Franciaországban. — Újabb elhidegülés Anglia és Franciaország között

Londonból jelentik: Az angol külügyminiszteriumhoz közelálló Daily Telegraph azt írja, hogy Anglia a népszövetségi közgyűlésen az Olaszország-ellenes megtorlások megszüntetése mellett fog állást foglalni. Arról még nem történt döntés, hogy Anglia teszi-e meg a javaslatot a szankciók megszüntetésére, vagy csak pártolni fog egy ilyen javaslatot. Politikai körökben már nyíltan beszélnek, hogy

az angol kormány lemondott a szankciók fentartásáról.

Sőt azt is tudni vélik, hogy Eden külügyminiszter szintén csatlakozott az angol kormány megtorlóellenes többségéhez.

A délben megjelent lapok legtöbbje szintén megerősíti a fenti hírt. A lapok azt írják, hogy a megtorlások felfüggesztése szoros kapcsolatban áll a népszövetségi reform kérdésével. Anglia ugyanis olyan reformot követel, hogy el kell választani a népszövetségi alapokmányt a békeszerződések ügyétől.

Chamberlain angol pénzügyminiszternek tegnapi beszéde nyomán támadt kisebb parlamenti vihar az angol alsóház ülésén folytatódott. Atlee örnagy, a munkáspárti ellenzék vezére és Sinclair, a szabadelyűek vezére valószínűleg megrohmozták Baldwin miniszterelnököt és azt kérdezték tőle, hogy vállalja-e a közösséget a kormány Chamberlain-nek a megtorlások elleni kijelentésével. Baldwin csak hosszas vonakodás után felelt és csupán annyit mondott, hogy a kormány ebben a kérdésben még semmitéle következtetést nem vont le.

Párisi jelentés szerint a francia sajtóban nagy megütközést keltett Chamberlain-nek az angol népszövetségi politikáról és a megtorló

intézkedésekről tett kijelentése. A lapok szerint ez a beszéd egyike azoknak az angol diplomáciai sakkhúzásoknak, amelyekkel

rá akarják venni Franciaországot, hogy tegyen kezdeményező lépéseket a szankciók megszüntetésére.

A Reuter-iroda értesülése szerint Neville Chamberlain beszédét a kormány sugalmazta. Az egyetemes biztonság politikájának hívei is igen kedvezőtlenül fogadták a népszövetségi alapokmány módosítására irányuló angol terveket. Lapértesülések szerint az angol terv alkalmazása lehetetlenné tenné, hogy Franciaország körzeti egvezményt kössön a szovjettel és a két ország nem számíthatna többé egymás kölcsönös segélynyújtására.

Római jelentés szerint az angol pénzügyminiszter kijelentése az ország politikai körökben igen jó hatást váltottak ki.

Chamberlain nyilatkozata, amely az angol sajtó kijelentése szerint „megadta a kegyelemadó a megtorlásoknak”, meglepetésszerűen hatott Párisban és Brüsszelben, ahol tájékozódottak voltak ugyan Grandi tárgyalásairól, azonban nem tudták, hogy milyen mértékű következményei lesznek, mint amilyenre Chamberlain legutóbbi beszédében cézott. A Star értesülése szerint Chamberlain Baldwin előzetes tudtával, sőt beegyezésével tette meg kijelentéseit az emlékezetes politikai vacsorán, hogy előkészítsék a világ politikai óreit az angol elhatározásra, amelyre nézve egyébként Rómával már megtörtént a megegyezés. Népszövetségi körökben várják az angol kezdeményezést és ezt a tagok nagyrésze azonnal követné. Határozottan a megtorlás ellen fog-

ka'na állást Magyarország, Ausztria, Albánia, Svájc, Norvégia, Ecuador, Chile, Uruguay, Szovjetország. Franciaország azt a lépést követné, amit Anglia megjelöl, hasonlóan Lengyelország és Spanyolország. A megtorlások fenntartása mellett áll a kisantant, a Balkán-szövetség, Svédország, a Balti államcsoport és az a néhány délamerikai állam, amely az előbbi felsorolásban nem szerepelt. Az angol dominiumok közül csak Délafrika, Előreláthatólag nem határozatlanul szüntetik meg a megtorlást, hiszen elég lenne a feltett kérdés ellen egyetlen szavazat, hogy az ügyet elgáncsolják. Ezért valamennyi állam képviselőjét külön-külön szólítanak fel nyilatkozattételre.

(Rador.) Genfben az a hír terjedt el, hogy Németország és Japán minden valószínűség szerint résztvesz a Népszövetség munkájában olyformán, hogy a Népszövetségen kívül fogják bemutatni a két említett államnak az aláírásra megérett határozatokat. Ezek a határozatok szerződés jellegével fognak bírni és a Népszövetség alapokmányának 11-ik paragrafusára támaszkodnak. Ezzel kapcsolatosan arról is szó van, hogy Madariaga olyan egyezménytervezetet terjeszt a Népszövetség elé, amelyből kitűnik, hogy nincs szó az alapokmány módosításáról, hanem az alapokmány alkalmazásának a módosításáról.

Az állam biztonsága elleni összeesküvést leplezték le Franciaországban

Enyhülés a sztrájkmozgalomban — Megszavazták a negyvenórás munkahetet — Léon Blum: Nincs szándékunkban a frankot leértékelni

Párisból jelentik: A francia kormány a törvényhozásban, de a parlamenten kívül is élénk erőfeszítéseket fejt ki a sztrájkmozgalommal kapcsolatos ellentétek elintézésére. Baloldali kormányparti körök véleménye szerint magának a kormánynak kell közbelépnie a szakszervezeteknél, hogy a sztrájk megszűnjön, mert hiszen a kormány eddig számtalan bizonyítékát adta annak, hogy rövidesen és hathatósan akarja a munkások szociális követeléseit teljesíteni. Blum Leon miniszterelnök egy értekezleten kijelentette, hogy a kormány egy hét alatt többet tett, mint más kormányok évek alatt. A kormány törvényjavaslatokat terjesztett elő, amelyek a jövő héten már törvényerőre emelkednek. A munkások közé egyébként olyan elemek keveredtek, amelyek nem a munkásság szociális helyzetének megjavítására törekuszenek. Vegyük tudomásul ezek az elemek, hogy a kormány kiméletlenül rendet csinál.

A francia képviselőház tegnap megszavazta a negyvenórás munkahetre vonatkozó javaslatot.

Az előadó utalt arra, hogy alaptalan az az aggodalom, hogy ez a törvény drágaságot idéz elő majd Franciaországban. A nagybani árnál tetemes lesz az emelkedés, a kicsinybeni árnál azonban legfeljebb tíz százalékos emelkedésre lehet számítani, de ennek ellenében a munkásság életszintje újból feljavul és a munkásság újból az ország egyik legerősebb

vásárló osztálya lesz. Blum miniszterelnök kijelentette, hogy a kormány legfontosabb feladatának a kereskedelmi és ipari élet felélénkítését és a munkások szociális helyzetének feljavítását tartja. Olyan adókedvezményeket adnak az iparnak, amely jövedelmezővé teszi. Ezen a helyen is kijelentem újból és a leghatározottabban — mondotta Blum miniszterelnök — hogy nem szándékunk a frankot leértékelni.

Későbbi jelentés szerint a francia fővárosban a feszült hangulatot végre ma enyhülés váltotta fel. A kormány erélyesebb fellépése és a rendőrök megjelenése lecsillapította némileg a hangulatot és megnyugtatta a kedélyeket. A fémiparban létrejött megállapodás értelmében

a munkások ma délután már kiürítették az üzemeket és a legtöbb helyen felvették a munkát.

A nagy áruházakban, a biztosító intézetekben és a bankokban még jórészt áll a harc, de a tárgyalások folynak a béke helyreállítása érdekében. Sztrájkolnak a legtöbb városban a fodrászok is. A *Matin* azt írja, hogy a munkások körében titokzatos egyének propagandát folytatnak a végsőkig menő harc érdekében.

A 40 órás munkahét bevezetésének előrelátható súlyos gazdasági következményeit politikai körökben is aggodalommal szemlélik. Így a szenátus tagjainak körében borulótóan

Szomorú este és vidám reggel

Irtá: JEANNE LANDRE.

Szívében, lelkében és lantján Urbain-Olivier Douzeur csak az emberiség boldogságának ügyét szolgálta. Minden, ami a harmóniát zavarta, minden ember személyes kínja, megragadta érzékeny lelkét és munkához fogott, hogy eloszlassa a bajt. A muzsa, aki születésénél megjelent, elkísérte egész életén, nagylelkű és meleg dalokra ihlette és elhitette vele, hogy sikerül győzedelmeskednie az élet kegyetlenségét ostobaságai, az emberek gögje és becsvágya felett.

Életét ennek a feladatnak szentelte és ropant érdeme volt, hogy térítő, derítő, megváltó, megbékéltető költészetét folytatta azok között a nehézségek és gondok között, amelyek őt magát gyötörték. Mert szegény volt, rettenetesen szegény és apostoli művészete nem hozott annyit, hogy prózai életét biztosítsa.

Az a pár fillér, amit itt-ott keresett, nem volt elég ahhoz, hogy egészséges gyomra követelményeit kielégítse, pedig gyomra még sokkal engedékenyebb volt, mint a környék kereskedői. Kifizette a számlái halmozódta a péknél, a fűszeresnél, a szenesnél és a háztulajdonosnál is és ezeknek a számláknak rendezését egyre türelmetlenebbül sürgették. Kénytelen volt hosszú harcokat vívni a kereskedők ellen, ígérekkel nyugtatta meg őket.

De rendelkezett az igazi költőnek azzal a csodálatos képességével, hogyha egyszer asztala

előtült, megvetette a való világot, a veszedelmeket, a számlákat és a fizetési meghagyásokat. Gondolatai szárnyra keltek és elhagyta ezt a földet, hogy a kék égre fordítsa lelkes szemét.

A kutya ugat, a karaván halad, mondja egy arab közmondás: a számlák gyűltek, de a költő a felhők fölött repült. Így tehát Urbain-Olivier Douzeur süket volt hitelezői panaszával szemben és ezen a szép tavaszi napon elhatározta, hogy megfélemezze egy kártékony és gyilkos dal szörnyű pályafutását az egész világon.

Kártékony és gyilkos, mert az egész világon mindenütt énekelték a „Szomorú estét” és a dal olyan mérhetetlen szomorúságot terjesztett maga körül, hogy kétségbeesett hallgatóit az öngyilkosságba kergette. A „Szomorú este” áldozatainak teste valószínű hekatombába gyűlt és Douzeur úgy érezte, nem nézheti télenül ezt a pusztítást. A kolera, a pestis, a spanyol nátha mind csekélység voltak a „Szomorú este” pusztításához képest és most már a parlamentek foglalkoztak vele, hogyan lehetne gátat vetni e dal gyilkos körútjának.

— Egyik siker elmosza a másikat — így gondolkodott Urbain-Olivier Douzeur, aki nemcsak a versek, hanem a zenének is mestere volt és így elhatározta, hogy verset fog írni és zenét hozzá és művével lehengerli a „Szomorú este” sikerét, elfelejteti ezt a gyászos dalt a magáéval, amely tele lesz vidámsággal, derüvel, életörömmel, nyugodt, boldog, játszi kedéllyel, melyet a midinettek fognak reggelente, énekelni munkába menet, munkások dudolják gépeik mellett, katonák a sva-

Specialisták aprólékos laboratóriumi munkájának köszönhető, hogy a
PUDER, KÖLNIVIZ, ARC-SZAJFESTÉK PARFÖMÖK gyártásában

Les
Créations NHB

készítményei a tökéletesség és közkedveltség legmagasabb fokát érték el.

Próbálja ki azokat! Kitűnőek!

Kérje teljes bizalommal a legjobb drogériákban, gyógyszerárakban és illatszertárakban.

En-gros beszerzési forrás: N. H. Balthasar, Bukarest, Str. Salari 7.

itéli meg a helyzetet nemcsak amiatt, mert sokhelyütt a munkáslétszám csökkentésével próbálják az előállítási költséget a régi színvonalon megtartani és ez a további munkanélküliséghez vezet. Valószínűnek tartják, hogy a szenátus ahhoz a feltételhez köti a gazdasági természetű törvényjavaslatok megszavazását, ha a kormány bizonyos kivitelű jutalmakkal segíti a belföldi piacok számára dolgozó vállalatokat.

Cantacuzino világkörüli repülőutja

Bucuresti-ből jelentik: Az összes lapok hosszabb cikkeiben méltatják Bazu Cantacuzinonak azt a tervét, amely szerint a közel jövőben egy világkörüli repüléssel dicsőséget akar szerezni a román aviatikának. Bazu Cantacuzinonak az a terve, hogy megdönti Willey Post rekordját, aki 7 nap és 2 óra alatt repülte körül a földet és ezzel világrekordot állított fel. A vállalkozás végnéke maga az uralkodó lesz és annak költségei 12 millió leit fognak felemészteni. Bazu Cantacuzino Párisból indul el világkörüli útjára speciálisan erre a célra megszerkesztett repülőgépen, amelybe Caudron-Renault-típusú repülőmotorokat szerelnek.

korlaton, tönkrement kereskedők és boldogtalan szerelmesek. Kis történet lesz benne, szüreti mulatság és szerelem, siker és öröm, Rabelais-i kedély és az egészséges élet harmata.

És a költő kezébe vette tollát, mert muzsája már megihlette és felülött benne az új dal címe: „Vidám reggel” — ez lesz a címe. És ez a dal olyan lesz, mint a tömegek himnusza, amely visszavezeti őket az élet szépségeihez, a világos színekhez, a napfényhez és boldogsághoz.

Fejében pillanatok alatt megszülettek a sorok és már a muzsika is kezdett kialakulni. Kellemes, fürgé dallam, könnyen megjegyezhető és mégse mindennapi... egyszerre írta a szöveget és a zenét és munkaközben az a mágius érzése támadt, hogy a világegyetem máris köszönetet mond neki művéért.

Még nem készült el teljesen, mikor kopogást hallott. Ki se bontakozva az alkotás lázából, gépiesen ment ajtót nyitni és szemközt találta magát egy törvényszéki szolgálóval.

Türelmük fogytával a hitelezők tömörültek, bepörölktek és a törvényszéki szolgáló árverési hirdetményt hozott a költőnek.

— A nyomorultak! — kiáltott Urbain-Olivier Douzeur. — Ó, csak legalább a dalomat hallották volna! Egy pillanatig várjon, — mondta azután a szolgáló és egyetlen ugrással az ablaknál termett. Hosszu lábával könnyen lépett át az alacsony párkányon, egy lendületet vett és eltűnt a mélységben.

Így halt meg Douzeur, az emberiség jótevője, a „Vidám reggel” szerzője.

Carol király három millió leit utalt ki a haláltribün áldozatai és hozzátartozói részére

A vizsgálat megdöbbentő részletei — Meghamisították a tribün építési engedélyét — A vállalkozók lelkiismeretlen munkája — Bádogos, aki építési engedélyt kapott

A cotroceni-i katasztrófa ügyében folyó vizsgálat mindinkább tisztázza azokat a körülményeket, amelyek a szerencsétlenséget előidézték. Szinte naponként merülnek fel újabb és újabb részletek, amelyek rávilágítanak arra a bűnös haszonlesésre, amellyel a vállalkozók dolgoztak és a kihallgatott munkások megdöbbentő vallomásából kiderül, hogy Drutu Marinnak és Blumenfeldnek egyetlen célja volt csak: újként újra eladni a tribünépítésre felhasznált anyagokat. És ennek érdekében hajlandók lettek volna emberéleteket feláldozni.

Vádak a bucaresti-i árlejtési bizottság ellen

Az eddigi vizsgálat legérdekesebb része az építkezéseknél dolgozott munkások vallomása. Ebből kiderül, hogy

a vállalkozó rendeletet adott ki, hogy az építésnél használt új faanyagokat kimélni kell, nem volt szabad levágni a deszkákból és nem volt szabad tulságosan mély lyukakat fúrni bennük. A cél az volt, hogy ezeket a faanyagokat újként adhassák ismét el az ünnepély végeztével.

Az építész szakvizsgálata ugyanezt állapította meg, sőt kiderítette, hogy a tribünépítésnél felhasznált régi anyagok viszont korhadt deszkákból állottak. *Kétféle anyagot használtak tehát fel Cotroceniben: újat, amelyet nem volt szabad megromlani és régít, amelyet nem lett volna szabad egyáltalában használni.*

Még egy érdekes körülményt állapított meg a vizsgálat:

Drutu Marinnak olyan autorizációja volt, amely szerint jogában áll az építkezéseknél előforduló bádogsmunkálatokat elvégezni. Ezt azonban meghamisították, kihagyták belőle a bádogsmunkára vonatkozó részt és így lett belőle: építési vállalkozó.

Mindenféle képzettség nélkül. Amikor pedig az ügyészség átkérte a várostól Drutu aktáit, kiderült, hogy *a legfontosabb iratok — eltűntek.* A vizsgálat most azt igyekszik megállapítani, ki vagy kik tüntették el az iratokat és kik hamisították meg azt az autorizációt, amely megszabta, milyen munkákat végezhet Marin Drutu. A belügyminiszterium által kinevezett vizsgálóbizottság *konkrét vádat emel jelentésében az árlejtési bizottság tagjai ellen* azokért a mulasztásokért, amelyek lehetővé tették, hogy Drutunak adják a munkálatokat.

A vizsgálóbíró egyébként elrendelte *Dobrescu* főpolgármester vejének: *Christodorescu* szenátornak kihallgatását. Mint ismeretes, az akták között egy ajánlólevél volt, amelyet a szenátor írt és amelyben kérte, adják ki a munkát Drutunak. Most arravatkozólágg hallgatják ki a szenátort. *miért adott ilyen ajánlólevelet — egy bádogosnak*, akiről tudható, hogy nem végezhet építési munkálatokat. A vizsgálóbíró ma megkapta a szakértői je-

lentéseket is, amelyekből kiderül, hogy *még az alapozásnál is lelkiismeretlenül dolgoztak, amennyiben egyenesen a földre építették a tribünöket, anélkül, hogy az alapokat mélyen be-*

H. WIESEL

posztóáruház újdonságai:

1 mtr. 150 cm. széles divatos gyűrhetetlen gyapju **frescó**

Lei 330.-

Tropical, bourette, Angol ruha-vászon

feltűnő olcsó árakban

Fischer Eliz-palota 2760

Diplomaták nagyarányu csempészési botránya Belgrádban

Letartóztatták Jugoszlávia címzetes követét. — Visszahívták a spanyol követet

Belgrádból jelentik: A diplomáciai életben nagyarányu csempészési botrány pattant ki, amelyet mindeddig gondos titoktartással kezeltek és a Pravdat, amely az eseményről cikket írt, elkobozták. Most viszont a lefolytatott vizsgálat befejezése alapján az újságok már részletes tudósítást közölhetnek az érdekes csempészési esetről, amelynek középpontjában *Bodi* Alexandar, Jugoszlávia címzetes követe áll. A diplomata előkelő összeköttetése felhasználása révén, a spanyol követ bevo-

násával, diplomatáknak kijáró előnyök felhasználása alapján

nagy értékű szőnyeget és ezüstitárgyakat hoztak be Jugoszláviába,

ugy, hogy meghamisították a fuvarleveleket. A rendőrség azonban megneszelte a dolgot és hamarosan kiderítette, hogy a szabálytalan behozatal mögött a külügyi szolgálat előkelő tisztviselője húzódik meg, akit felidéztek a rendőrségre. Ott beismerő vallomást tett, de miután nem tartóztatták le, eltávózása után eltávozott az országból. A kipattant kinos ügy miatt visszahívták *Toribos* spanyol követet, aki szintén belekeveredett a botrányba. Felmentették állásától *Novakovics* külügyi főtitkviselőt, a külügyminiszterium szertartást osztályának főnökét, aki nem járt el kellő gondnal a diplomaták holmijainak szabad behozatalára vonatkozó engedélyek kiadásánál. *Bodi* Alexandar négy bűntársát a rendőrség letartóztatta.

Aki almatlanságban vagy étvágytalanságban szenved, aki pihenni akar, avagy ideges és vizkurára van szüksége, az keresse fel haladéktalanul a bá'amare-i

Dr. WAGNER SZANATORIUMOT,

mely f. évi június 1-én megnyílik — régi, híres konyhájával és modern hidrotériájával.

A pensio naponként és személyenként 180—240 lei.

Ragályos betegségben szenvedőket nem vesznek fel

2514 A Dr. Wagner Szanatorium Igazgatósága, Baia-Mare

Váltót hamisítottak Albrecht főherceg nevére

Őrizetbe vettek egy volt budapesti banktisztviselőt

Budapestről jelentik: Egyik budapesti ideggyógyintézetből délelőtt egy volt banktisztviselőt állították elő a rendőrségre, ahol hosszasan kihallgatták, majd pedig őrizetbe vették. Az őrizetbe vételnek igen érdekes előzményei vannak: Az utóbbi napokban *Albrecht* főherceg aláírásával egy 1200 pengőről kiállított váltó került forgalomba. A váltót egy ismert földbirtokos vette meg és beküldte egy budapesti banknak, hogy a váltót a lejárat napján, szeptember 20-án hajtsák be. A bank a szokásoknak megfelelően értesítette *Albrecht* főherceg udvarnagyi hivatalát, hogy a váltót be fogja mutatni és kérte az udvarnagyi hivatalt, hogy ezt vegyék előjegyzésbe.

Két nap múlva érdekes válasz érkezett az udvarnagyi hivataltól a bankhoz, amellyel közli, hogy

a főherceg soha sem szokott váltót aláírni és a forgalomban levő váltó hamis.

Két nap mult el ismét és ekkor *Albrecht* főherceg személyesen is megnézte a váltót és megállapította, hogy az ott szereplő aláírását lemásolták egy levélről. Mindjárt feljelentést tett a rendőrségen, amely megállapította, hogy ki által került forgalomba a hamis váltó. Azt is megállapították, hogy egy másik váltó is van forgalomban 5000 pengőről és a nyomozás tovább folyik.

HANG

Írta:

Szép Évi

Szeretnék mindig leírni hangokat, amelyeket szeretek. Szeretném fotografálni belükkel azokat a hangokat. Idézni a fülekbe, hogy hallják, úgy, mintha tulajdon magukat, azokat a hangokat, hangzatokat hallanák. Megmondani micsoda benyomást tesznek reám azok a hangok, micsoda érzést, emléket, sejtelmet keltenek azok a hangok bennem. Hálálkodni vágyom azoknak a hangoknak, óhajtom azokat dicsérni; meg akarnám fejteni, mint rejtvényeket azokat a hangokat; minden, ami látó szememet, tapintó ujjamhegyét, halló fületem éri, minden feladat nékem, azt megoldani kötelességem és szenvedélyem.

Ha taposom a tegnapi havat, ami felfagyott, az a hó úgy ropog, akár a ropogós eszma, vagy cipő, melyeknek a ropogását annyit hallgattam, élveztem gyerekkoromban az Alföldön. Az valami kis szívének szóló muzsika, a hónap a ropogása a talpam alatt. A napsütés alatt játszó gyerekek vihogását hallom belőle, esti sötéttel pedig mintha gonosz összeesküvés hangjait fülelném. De van úgy, hogy semmire se emlékszem, semmit se gondolok, csak a hangulatát fogadom annak a finom roppangatásnak. Hogy adják szavakat a hangulatnak, hiszen annak nincs anyaga, témája.

Szeretem hallani a zördületet, amit a száraz levél teszen a lépéseim alatt októberben, novemberben. Némely percben oiybá hallom, mintha a lovak vízben gázolnak. Azután meg lebecsátom a fejem, bánatnak adom magam a levélzörgés hangjára. Számonkérem magamtól a vétkeimet, a tévedéseimet, az elvesztegetett időt, elkerült szerencsémeket és elcsapott örömeimet. A hó ropogása felüti, mulattat, kedves, szép érzést szerez az őszi levélnek a szava a cipőm alatt, az szomorúságba huzza a szívemet.

Oh, annyi bizalmas, kedves hang él bennem; olyan vagyok, mint a hangszeres bolt; néha elszórakoztatom, elvígasztoalom magamat azzal, hogy egy-egy szeretett hangzást meghívok a fülemben s hallgatom, hallgatom.

Az evező hangját, mikor a vizet szántja. A kasza suhintását. A zászlónak a szél közt való repesését, meg a márciusi szélnek a lobogását. A karikás cserdítését és azt a szilaj fuhangot, ami utána ered annak a cserdítésnek. Ökörnek, tehénnek a békés bögését messziről; közlrol némelyik baromnak olyan a bögése, mintha asztmája volna. Abrakoló lovaknak a ropogtatását a homályos ölben. A vizesés nevetését közlrol, morgását messziről.

Es így szeretem hallgatni a mozsárütő arany zengését.

Hallottam valaha Londonban, a Bank of England pincefolyosóján, az igazi arany zengését, azoknak az aranyaknak a zengését, amelyeket a pénztáros leolvas a márványlapra százzszám, ezerszám. A csukott ajtó mögül hallgattam a végtelen, halk aranyzengést, egy másik magyarral, aki ott-hon volt Londonban; azért vitt el a Bank of Englandba, hogy ezt a zenét élveztesse velem. Igen megszomorodtam, míg ott hallgatóztunk, a szívem nehezebb lett a Bank of England aranykészeténél. A mozsárütő zengése szebb a fülemben, boldogabb.

Szeretem hallani, amint cseng az üllőn a kalapács, amint aprózza egy-egy erős ütés után, mintha felváltaná az ütést. Szeretem hallani, amikor a fűszeres a mogyorós zsákban vájkal. Szeretem a hintós lovak patáinak a csattogását. Meg a gummikerekék pattogását, meg a kocsiderék kétyes roppanatait. Szeretem az elszakadt harangszót hallani, mert hallani még egy percig a csöndben az édes zugását, az emléket. Szeretem azt a suhogást, amit az eperfa lombja teszen, amikor a gyerekek megrázzák az eperfát. Meg a gyárteremben annak a száguldó szijnak az ütemes suhogását. A cséplőgépnak a mormolását. Meg a hajógépnek a dobogását lenn a hajó testében. Szeretem a köműves kalapácsát hallani, ha a téglát kalapálja, az napsütés, erő, öröm. És szeretem a vasutas kalapácsát hallgatni, mikor megkocogtatja a kerekeket.

Szeretem a gyöngye mennydörgést.

A falusi boltban a picli kis álmos csengőjét.

Kinai muzeum egy budapesti lakásban...

Kincseket érő selymeket,

aranszobrokat, szőnyeget és festményeket őriz lakásában egy volt arad-i uriaszony **Látogatás az arad-i származású Csorba-családnál, ahol az egyik leány egy indiai maharadzsza felesége, a másik Sanghai legünnepeltebb énekesnője lett — Hogyan lett egy magyar újságíró tiszteletbeli mandarin?**

Magyar nótákat keresnek Ardeal-ban a sanghai-i rádió részére

Néhány héttel ezelőtt egy feltűnően elegáns, szép asszony keltett feltűnést az arad-i korzón. Hamarosan kiderült, hogy egy Budapestre elszármazott egykori régi arad-i család tagja, aki egyébként városunkban nevelkedett és itt töltötte leánykorát. Az uriaszony Gally Ferenc leánya, aki Arad-on Csorba Béla, az egykori arad-i Függetlenség munkatársának lett a felesége. Az uriaszony két leánya fimszülsébe illő karriert futott be, az egyik — mint akkoriban megírtam — *Bubukhar Nhanabhoy herceg, India egyik leggazdagabb maharadzsájának felesége, míg a másik ma Sanghai legünnepeltebb énekesnője, a sanghai-i rádió sztárja.* Csorba Béláné körülbelül egy helet töltött Arad-on, majd visszautazott Budapestre, Mielőtt elutazott, szívélyesen meghívott.

Ha Budapestre kerül, látogasson meg, mutatok majd néhány érdekes kínai emléket, amelyet a férjem — aki egyébként tiszteletbeli mandarin — hozott magával.

Egy szinarany Buddha-szobor

A látogatás megtörtént és ezuttal alkalmam volt egy nagy értéket képviselő kínai muzeumban gyönyörködni — egy pesti lakásban.

A Déri-ucca 8. számú bérpalotában lakik a volt arad-i házaspár. Magas, szikár, monoklis, elegáns férfi Csorba Béla, az Arad-ról elszármazott újságíró, aki nemrégiben érkezett vissza Kinából, ahol másfél évig tartózkodott. A lakásban csak maga a butor árulja el, hogy Európában vagyunk. A falakon készített kínai legyezők, csodálatosan finom tusszrajzok és ívfestmények, érdekes kínai kardok, a padlón mindenütt selymes gyékények, fantasztikus rajzu kínai szőnyegek, az asztalokon arannyal és ezüsttel átszőtt selyemterítők. Egy nagy terítő kényelmesen elfér az ember tenyerében és amikor újból széjjel veszik, egy gyürődés sem látszik rajta. A lakás legifőbb attrakciója azonban az a hat vitrin, amelynek tartalma komoly vagyont ér. Az egyikben rendkívül érdekes kidolgozású szinarany Buddha-szobor díszel.

— Ezt abban a kolostorban kaptam ajándékkul, ahol hat hónapon át vendégül láttak — mondja Csorba.

Lehelet-finom elefántcsont faragványok, jade-szobrok, porcellánok sorakoznak egymás mellett, a szervizeken készített diszítések — az ember szeme szinte elfárad a sok látnivalótól. Rendkívül érdekes egy ezüstív, amelyet csipkeszerűen dolgoztak ki, úgy hogy távolabbról valami finom brüsszeli csipkének gondolná az ember.

— Vu-The-Cen, Sanghai tiszteletreméltó polgármestere ajándékozott meg vele — közli az övre mutatva az újságíró. De sok bajom volt ezekkel az apróságokkal!

A Champs Elysées-n az ezer meg ezer auto finom moráját; ott le-leültem az uttest peremén a padra, behunytam a szemem, erdei patak moráját képzeltem.

Szeretem a sarkantyupengést, zengést. A kocintás gyöngéd zendületét. A bornak a jambusos kotyogását, mikor az üvegből a pohárba töltik. Szeretem a hortobágyi zörgőt a csikós lova nyakában, a kolopot, amelyet a tehén kondít, a dudát, amelyen a csordás riogatja a községi csendet virradattal. Szeretem meghallani azt a csuszós vihogós hangot, amit ad az ablak, mikor a szobalány körbe-körbe törülgeti. Szeretem a kis állomások jelzőcsengőjét, mikor oly kitaróban, olyan epe-dezve várja a vonatot.

Íróasztalából hivatalos írást vesz elő, amelyből kiderül, hogy az egyik csomagjéért, amelyben néhány porcellán-szervizt helyezett el, kétszáz pengő vámot kellett fizetnie a magyar határnál.

— Másfél év alatt ugyszólván bejártam egész Kinát és rendkívül érdekes élményekkel gazdagodtam. Az ottani ferencrendiek meghívására utaztam ki, de bejártam az összes kolostorokat és olyan helyekre is eljutottam, ahova kevés európai kerülhet. Bár az idegekkel szemben bizonyos averziót éreznek, jólesőn állapíthatom meg, hogy sohasem éreztem ezt az ellenszenvet. Sőt: tiszteletbeli mandarinná is kineveztek, nyolc kiváló sanghai tudós ajánlatára. Kínai mandarin-nevem: *Ko Yü-Ta, ami annyit jelent, hogy „az ecset mesteri kezelője”.* A legtöbb emléket, amelyet nagy nehézségek árán sikerült hazahoznom, előkelő kínai családok ajándékozták nekem.

Magáról nem szívesen beszél Csorba Béla, annál inkább azonban Sanghaiban élő leányáról. Angol lapokat vesz elő, amelyek nagy cikkeket írnak Csorba Kláriról és leközlik a rendkívül szép énekesnő fényképét. Gyakran szerepel a sanghai-i rádióban, ahol főként magyar dalokat énekel. Ezzel kapcsolatban Csorba Béla érdekes indítványt tesz.

— Éppen az elmúlt napokban kaptunk levelet leányomtól, aki néhány szép, új magyar dalt kért. Ha pár magyar nótát kaphatnék Ardeal-ból, ahol biztosan vannak magyar dalszerzők, szívesen venném és nyomban elküldeném Sanghaiba. Legalább ardeal-i szerzők dalait is énekelnék a sanghai-i rádióban...

Különleges kínai esemegék

Az ajánlat nyomán érdekes alkalom nyílik tehát ardeal-i nótaszerzőknek, akiknek szerzeményeit sokezer kilométernyire innen, egy exotikus, ősi kulturájú ország hallgatói számára énekelni el egy magyar művésznő...

Még egy érdekességet szed elő íróasztala egyik fiókjából Csorba Béla. A „kínai Gerbeaud” ez az ujdonság. Hatszögletű, faragásos ébenfadoboz, rekeszekre osztva, bennük kínai csemegék. Legtöbbjük nem a mi gyomrunknak készült. Pirított mogyoró, valamilyen gyanus masszával bevonva, pirított tökmag, valami egészen furcsa formájú teher sütemény, ize talán a malterhez hasonlít... különleges gustus kell hozzá.

Végül néhány fénykép, az indiai herceg-asszony márványpalotája, csoportfelvételek, indiai tájképek... majd egy levél, a maharadzsáné hazakészült látogatóba... Budapestnek újra érdekes vendégei lesznek, mert térjével és annak kíséretével jön...

Kalandos regénytéma zsufolódott össze egy pesti négyszoba-komfortos lakásában. És ez a regény annál érdekesebb, mert ezt maga az élet írta... Marosi Rudolf.

Szeretem a fűzfavessző suhogását.

A megrepesztett diónak meg a felvágott dinynyének a roppanását, recsenését. A régi módi selyemsuhogást, suttogást. Azt a robbanó rebbenést, amivel a megközelített fogoly madár fölrepül. Meg azt a rebegő nészt, amit a tyukszárnyak hallatnak, mikor eszébe jut a tyuknak a szárnyait megrázni.

A keménykalapnak, ha föltűdik és ha kirugdik, a keménykalaphangú csattanását.

A vadgesztenye koppanását ágról az ágra, azt az izmos, ifju, harcos zajtevést a nyári lomb közt. Fölkapom a fejem, a zöld lombzatba nézek, a kékséges égbe nézek, köszönöm, köszönöm, hogy hallok, hogy amit hallok a fülemből az eszméletembe tör, a felkembe árad.

Tiltakoznak a román mozisok a film-nyelvrendelet ellen

Súlyos helyzetet teremt a magyar feliratok megszüntetése — Legrosszabb esetben fél-éves átmeneti időt kérnek, hogy a kisebbségi közönséget előkészíthessék a sérelmes intézkedés életbejuttatására

A hivatalos lap május 30-án megjelent 99-ik számában napvilágot látott a mozisok, egyszersmind a kisebbségi mozilátogatók szempontjából rendkívül sérelmes rendelet, amelynek 48-ik szakasza kimondja, hogy az „idegennyelvű” *alcímek ezután tilosak*. Ez a rendelet annak ellenére, hogy a törvényelőkészítő tanács a *kisebbségi szerződésekre hivatkozva törvénytelennek minősítette*, mégis érvénybe lépett s ezáltal nemcsak a mozisokat fosztotta meg közönségük egy nagy hányadától, hanem a „békülékeny politika jegyében” azt a bizonyos kisebbségi lakosságot is attól, hogy mindmáig háborítatlanul folytatott szórakozásának tovább is hódolhasson.

A kérdéses belügyminiszteri rendelet a magyar mozilátogatóközönséget érinti legjobban, mert a filmek jövőbeli tiszta román szövegétől függetlenül

német, francia, orosz stb. nyelven beszélő mozgóképeket ezután is akadálytalanul lehet vetíteni.

Annak megvilágítására, hogy a belügyminiszteri rendelet milyen fonák helyzetet teremtett, jellemző, hogy

elsősorban a román mozitulajdonosok voltak azok, akik tiltakoztak ellene.

Küldöttséget szerveztek és emlékiratot juttattak el *Inculet* belügyminiszterhez. Az emlékirat érdekes érveléssel mutat rá az új filmrendelet tarthatatlanságára. Mindjárt az elején megemlíti, hogy a rendelet következtében az eddigi kisebbségi mozilátogatóközönség inkább színházba fog járni, ahol pedig nincs színház, ott rádiót fog hallgatni, de semmi esetre sem jár moziba.

— Az állami hatóságok — érvel az emlékirat — hogy megértsenek magukat a kisebbségi lakossággal, hirdetemveiket az ő nyelvükön is közzé teszi. Az *Állami Osztály-sorsidáték például reklámjait három-négy nyelven nyomtatja, a VI. hadtest is megjeleneti magyarul rendeleteit*. Miért kényszerítenek bennünket „filmlátványosság-kereskedőket” arra, hogy látogatóink nagy hányadáról lemondjunk? De nemcsak erről van szó. A magyar filmfeliratok eltörlésével közvetett módon

a német filmet támogatják az amerikai és francia filmek hátrányára.

Miután a filmrendelet 49-ik szakasza kimond-

ja, hogy az európai „kulturnyelvek” valamelyikén beszélő filmeket akadálytalanul lehet forgatni, ezentúl csak a német film számíthat közönségre, mert a kisebbségek jobban ismerik ezt a nyelvet, mint a franciát, angolt vagy olaszt. Tehát a német filmeket részesítik majd előnyben. Elannyira, hogy a közönség a román nyelv helyett az említett filmeket hallgatva, németül fog megtanulni. *A magyar közönség akkor tanult románul, amikor a filmek még magyar szövegek is lehettek, mert a tanulni szándékozók legtöbbször mindkét szöveget elolvasták és az összehasonlítás alapján szókincsüket növelték.*

A mozitulajdonosok emlékirata még azt is megemlíti, hogy a mozik látogatását illetőleg a román nyelvvel jólbeszélő fiatalok támogatására sem számíthatnak, hiszen *a 16 éven aluli ifjaknak tilos a mozilátogatás*. Nem is szólva arról, hogy a mozisok számítása sze-

Szigoru névelésmzési rendelet érkezett Arad-ra

— Mi lesz a sorsa az arad-i Iosif Vulcan fiugimnáziumnak —

Néhány nap óta az a hír terjedt el a városban, hogy a Iosif Vulcan-fiugimnázium magyar tagozatát megszüntetik és ennek a célnak eléréseért a kisebbségi magyar szülőkkel olyan tartalmu nyilatkozatokat irattak volna alá, melyben *az érdekeltek a magyar tagozat megszüntetését kérték*. A hír a kisebbségi magyar szülők körében érthetően kellemetlen feltűnést keltett, mert a Iosif Vulcan-iskola az egyetlen állami középiskola Arad-on, melynek magyar tagozata van és melynek aránylag csekély tandíja lehetővé tette a szegényebb-sorsu magyar gyermekek iskoláztatását oly módon, hogy a románnyelvű tantárgyak mellett saját anyanyelvük irodalmát és kulturáját is megtanulhatták. Miután a Iosif Vulcan-iskola magyar tagozatának még ebben a tanévben is 150 növendéke volt, fennmaradása nagyszámu magyar szülő és gyermek fontos érdeke.

Ennek a kérdésnek tisztázása végett érdeklődtünk egyes tanügyi köröknél, ahol megcáfolták azt a hírt, mintha presszionálták volna a magyar szülőket a magyar tagozat

rint az államot a rendelet alkalmazásával mintegy negyvenmillió leies károsodás ért.

Nagyjában ezeket tartalmazza a mozitulajdonosok szövetségének a belügyminiszterhez juttatott emlékirata, amelyet *tizennégy román mozitulajdonos irt alá*.

A mozisok küldöttsége most jött haza Bucuresti-ből, ahol elsősorban *Titulescu* külügyminiszterrel akartak érintkezésbe lépni, mint-hogy azonban a találkozás lehetetlen volt, ki-hallgatásra vonatkozó kérést juttattak el hozzá, majd felkeresték a belügyminiszteriumban *Sergiu Dumitriu* államtitkár.

A küldöttség ezután körvonalazta azt a súlyos helyzetet, amit az új rendelet előidézett és annak hatálytalanítását kérte, majd azt indítványozták, hogy a közönség előkészítésének céljából függesszék fel legalább egy félévre a rendeletet. *Sergiu Dumitriu* államtitkár kijelentette, hogy a hathónapos haladék kérdésében minden lehetőséget meg fog tenni.

megszüntetését kérő deklarációk aláírására. Erre vonatkozólag azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a tanügyi törvény értelmében a tagozat fennmaradásának egyik fontos feltétele megfelelő számu növendék jelentkezése. Miután a törvény egy osztály számára legalább 25 növendék beiratkozását kívánja meg, fontos, hogy a jelentkezők száma a jövőben is elérje ezt a számot.

A magyar tagozattal rendelkező összes iskolák vezetőségéhez egyébként szigoru miniszteri utasítás érkezett, mely szerint *a magyar tagozatokra csak magyar növendékek vehetők fel*. Hogy a magyar nemzetiség megállapítása milyen kritériumok szerint történjék, erre vonatkozólag hallgat az utasítás, csupán azt jegyzi meg, hogy *a növendék magyar származását illetőleg felmerült kétely esetén a felettes hatóság dönt* — sőt ha az iskola vezetősége egyes esetekben meg is tagadja a növendék felvételét, fellebbezni lehet a felsőbb iskolai fórumokhoz.

Az elmúlt esztendőben a magyar tagozat növendékeinek száma jóval túlhaladta a törvény által megkövetelt minimális átlagot, de felmerül a kérdés, mi történik, ha a felsőbb utasításra, névelésmzési alapon, szigoru rostálás alá veszik a magyar tagozatra jelentkező növendékeket? Természetesen minden a névelésmzés végző bizottság tárgyilagosságától függ, mert jól tudjuk, hogy milyen kulturális veszteség lenne az itt élő kisebbségi magyarság számára, ha a szegényebb-sorsu magyar fiunövendékek elől el lenne zárva a lehetőség, hogy a saját anyanyelvük kulturálival megismerkedjenek. Hogy milyen sors vár a magyar tagozatra, azt csak a szeptemberi beiratkozások eredményei mutatják meg.

CENTRAL 3 (mérs. helyárak),
5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor

Márta (A richmondi
leányvásár)
HELGE ROSWARNGE, CARLA SPLETTA.

SELECT d. e. 11 $\frac{1}{2}$ (matiné),
d. u. 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor

ZOUZOU:

JOSEPHINE BAKER

URANIA 3 (mérs. helyárak)
5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor

Barnum cirkusz

Wallace Beery, Virginia Bruce, Adolphe Menjou

Az ügyész és az egyik vádlott vitája az antifascista bünpörben

— Pauker Anna kihallgatása —

Craiova-ból jelentik: Az antifascista bünpörben tegnap a vádlottak kihallgatása folyt. *Pauker Anna* elmondotta, hogy a sziguranca-ágens *mint lötte keresztül a lábát és hogyan tagadták meg a sziguranán az orvosi segítségnyújtást*. Ezután történelmi adatokkal ismereti a parasztság földmozgalmát, felolvassa a hivatalos statisztikai adatokat, amelyekből kitűnik, hogy 2 millió parasztnak nincsen földje Romániában. Ezután a háboru elleni küzdelemmel foglalkozik. *Pauker Anna* további védekezése során a fascista államokban uralkodó háborus tendenciákról beszél, de az elnök ekkor megszakítja vallomását és kérdéseket intéz hozzá. A vádlotttól a hozzáintézt kérdésekre hosszasan ismerteti a munkásmozgalmat és annak küzdelmét a demokráciáért, amely után a liberális-pártról beszél. Ezután a tárgyalást felfüggesztették, majd amikor az elnök újból megnyitja a főtárgyalást, *Marcovici* vádlott-

nak adja át a szót. *Marcovici* azzal védekezik, hogy ebből az ügyből erőszakkal csináltak politikai ügyet, *Coleff* nevű vádlott pedig azt mondja, hogy a román társadalomban most kétféle szemmel nézik az antifascista bünpört.

Az antifascista bünpör — mint mondja a vádlott — a társadalmi összeütközéseknek a tükré, amely ma az egész világban fellelhető. *Coleff* vallomását a főügyész megszakítja akkor, amidőn *Coleff* kijelenti, hogy ők a munkásság nevében ülnek a vádlottak padján.

Ügyész: Hagyja békében a mi népünket, hiszen ön bolgár.

Coleff: Gondoljon ügyész ur a román nép mártírjaira: Horára, Cloșcára, Tudor Vladimirescúra, akik a román nép szociális helyzetéért küzdöttek. A román és bolgár nép között baráti kapcsolat áll fenn, mert mind a két nép együtt küzdött a török és bojár szolgaság ellen.

A tárgyalás folyik.

200 holdas ősparkban épül Korda Sándor londoni filmirodama

Vátogatás a világ legtökéletesebb filmgyárában

Denham. Nem is tudják odahaza, hogy Angliában milyen nagy ember Korda Sándor! Az angolok sem tagadják, hogy az angol film megszületése magyar embernek köszönhető. Európa felszabadult Amerika gyámkodása alól. És ami eddig történt, az még semmi. Eddig csak a gondolat, diadalmaskodott. Korda Sándor munkájának gyümölcse csak most érik.

A „London Film”-nek — Korda vállalatának — eddig is volt egy műterme London mellett, az angolok Hollywoodjában, de rendszeren még 3—4 más filmstúdióban is dolgozott. Most nagy fába vágta a fejszéjét.

Megépíti Európa legnagyobb és az egész világ legtökéletesebb filmgyárát.

Rosszul fejeztem ki magamat. Mult időt kellett volna használnom: már nagyjából készen is van az új filmváros és néhány hét alatt be is fejezik az építkezést.

Uj Hollywood született és Denham nevét hamarosan az amerikai filmváros mellett, vagy előtte fogják emlegetni.

Korda Sándor az Avenue Roadon vett házat. Nem is olyan régen itt még gyümölcsösök voltak és csak egy-két író és művész építettett magának ezen az egészséges vidéken lakást. A Regent park tőzsomszédságában van, tehát London „kellős közepén.” Az új településnek nagyon nagy a sikere. Uccák nőttek ki a földből és most is egész uccasorok épülnek.

Két teljesen egyforma kis palota egymás mellett. Az elsőben Rothermere lord, a másodikban Korda lakik.

Korda házának elős frontján csak annyi hely van, hogy az autó felsurranhat, különben mindenütt virágok. Az előszobából hatalmas hall nyílik, majd szép könyvtárszoba néz a hátsó kertre. Jobbra írószoba keleti emlékekkel, azután az ebédlő és még egy terem következik. A háló- és a vendégszobák az emeleten vannak. Mindenütt Korda Vince, Sándor öccse képei, még a régi „rossz” időkől, amikor Baia-Mare, Párisban és Pesten nyomorgott. A festmények nagyszerűen érvényesülnek a pompás környezetben, pedig valamikor filmléreként lehetett volna megkapni. Még Kmety János képei díszlegnek a falon és egy állványon Tihanyi Lajos festő jellegzetes feje bronzban. Egy japán szobrász mintázta.

A lakás igazi díszel a könyvek. Könyvek és könyvek mindenütt, ahová a tekintet elkalandozik. Az angol, francia és német könyvek között a legújabb magyar regények és irodalmi munkák. Kordának a magyar könyvek feltűnése öröme kintsei.

Kinyitjuk a könyvtárszoba teraszának hatalmas ajtaját. Arad a meleg levegő és a napsugár mosolygósá várszolja a különben is világos butorokat. Korda megfogja a karomat és lemutat a szomszédos kert kacskaringós útjára.

Ahogy a film születik

Az inas jelenti, hogy egy előre bejelentett tartáság már várakozik.

— Csak egy kis türelmet kérek, — fordul hozzám Korda — egyik filmünket kell megbeszelnünk. Addig egy régi amerikai barátal elbeszélgethetek.

Biró János, Biró Lajos öccse, éppen átjött Európába és természetesen meglátogatta testvérét, aki már évek óta Korda Sándor jobbkeze és a London Film irodalmi vezetője. Mi ketten leülünk egy sarokba amíg az igen izgalmas tanácskozás folyik.

Egy érdekes arcú ur slipped be a karosszékre, Pommernek hívják, az Ufának volt egyik főrendezője, most Kordával együtt dolgozik. A másik William Howard, író és rendező. Nem kisebb dolgról van szó, mint Erzsébet angol királynő filmjéről. Biró Lajos a szép kaudallónak támaszkodik Korda fel és alá járkal.

Pommer és Howard adják elő a film meséjét. Korda azonnal belemelegszik. Jeleneteket magyaráz, részletekbe mélyed el. Előadása plasztikus és lenyűgöző. Biró Lajos csöndesen figyel.

A négy vezető ember a film minden részletében megegyezett egymással, csak a forgatókönyv megírása marad hátra, amelyből a film készül. Biró Lajos majd elintézi.

Az angolok nagy nemzeti filmje hamarosan elkészül a nagy angol királynő élete megelevenedő a filmen.

Amikor híre jött, hogy Korda megépíti nagy filmgyárát, megindult a találgatás. Mindenki más-hová képzelte az új filmváros születését.

Korda Lord Forrest 200 holdas gyönyörű birtokát vette meg Denhamban.

Middlesex-ben. Nincs is messze Londontól, mindössze 25 kilométer. A lordot azért nem kell sajnálni, maradt neki még három birtoka.

— Eddig még magyar ember nem igen látta, — mosolyog Korda — szívesen megmátatom.

Másnap korán reggel már ott állott az autó a szállóm előtt. Egy órai utazás után megérkezünk.

Bizony, az első pillanatra hiába keresnénk a nyugodalmat főúri angol otthont. A kerítésen belül ácsolás, kopácsolás zaja hallatszik. Daruk emelkednek a magasba és vasalkatrészeket szállítanak. Hatalmas hombárok egymás mellett. Ember ember hátán. Mindenki dolgozik, egy pillanatra se pihen. Nehéz volt a nyugalmat Angliába áttelepíteni az amerikai tempót. Kordának még ez is sikerült.

Átszaladunk a filmvárosra és a régi típusos angol udvarház előtt, közvetlenül a folyó partján, megtorpan az autó.

— Egyelőre itt vannak az irodahelyiségek, — magyarázza Korda — amíg a központi épület elkészül. Ha oda átköltözünk, úgy ebből klubot csinálók. Annak jobban megfelel.

Valóban, olyan is a hangulata. A birtokot a Coln folyó szeli át. A víz folyását zsilipek szabályozzák. Az őspark igazán csodás. Majdnem félóraig csavarogtunk benne.

— Ide bajos lesz másnak új stúdiókat építenie, — nevet Korda — mi viszont minden külső

Értesítem mélyen tisztelt vevőimet, hogy elektrotechnikai, kerékpár és varrógép szaküzletem vezetését személyesen átvettem.
További szíves támogatást kér:
Schwarz Árpád műszerész, Brancovlei 1.

Beszélgetés Korda Sándorral

A Korda-filmgyár képe már tökéletesen kialakult.

Az országot frontján lesznek a központi épületek. A közepén félkör alakban előugrik egy balkon. Itt a bejárat. A teraszos szoba Korda Sándoré, körülötte a szellemi vezérkar, jobbra s balra az öltözők, kellékraktár, fodrász- és szabóműhelyek.

Egy folyosó választja el az egészet a tulajdonképpeni stúdióktól. Ilyen hét lesz. Eddig már öt készen van. Egynek a teteje legett. Akkor terjedt el a híre Budapesten, hogy Korda új filmgyára a tűz martaléka lett. Hét stúdió közül egynek a teteje pusztult el. Ma már a nyomát sem látni a tűznek.

A másik oldalon a laboratórium épül. A vas-traverzek már állanak, Egy hónapon belül kész lesz.

— Eddig nagyon sokat fizettünk a filmek előhívására s elkészítésére — magyarázza Korda, — Nagy baj volt az is, hogy a nyersanyag szállítása sok időt vett igénybe és a munka elkészítése sem tőlünk függött. Most minden egy helyen készül. Ez a legtökéletesebb racionalizálás.

A most készülő laboratóriumot a főépülettel a személyzet ebédlője köti majd össze és ezzel lezárul a külső front.

A filmváros hatalmas háza a raktárak és a műhelyek. Van egy központi raktár és elosztó szerv. Ennek kötelessége mindenről gondoskodni.

Mit mindent lehet rendelni. Akár egy szöveget, akár egy elefántot.

A raktárnak semmin sem csodálkozik.

Minden film egy számot kap. Annak a számlájára írnak fel mindent. Egész hadsereg fáradozik azon, hogy a legfantasztikusabb anyag huszonöt óra alatt kész legyen. A műhelyek legalább olyan nagyok, mint a stúdiók. Benézünk az egyikbe. A szobrák éppen egy várfalat öntöttek ki gipszből. Ott van egy kis szobor. Nagyon ismerős. H. G. Wells „Mi lesz holnap” filmjének repülő hőse.

Az asztalosműhelyben egy lépcsőfeljárást illesztettek egybe. A kovácsműhelyben izzott a tűz. Még a legfinomabb műszereket is elő tudják állítani a filmgyár területén. Talán a legimponálóbb

Báile FÉLIX

gyógyfürdő
(Oradea mellett)

(ROMANIA POSTYENE!!)
49 °C hőfoku, naponta 19 millió liter vizet adó kénes, rádiumos hévíz forrás. Mindenféle reumatikus bántalmak, valamint női betegségek ellen páratlan gyógyhatásu.

UJONNAN BERENDEZETT
ISZAPFÜRDŐK, ISZAPKOLÁSOK, MORFÜRDŐK és MESTERSÉGES SZÉNSAVASFÜRDŐK
állandó orvosi felügyelet mellett!

I. oszt. teljes pensio
szálloda, fürdő és háromszori elsőrangú étkezés á la carte

Junius, Szeptember hónapban 200 L. naponta
Julius, Augusztus hónapban 260 L. naponta

II. oszt. pensio napi 100.—135 L.
és gyermekek pensioja 12 évig napi 100 L.

Egész éven át nyitva !!

Vasuti kedvezmény.
Különböző szórakozások: Tenisz, könyvtár.
szabadfürdő! 2264

felvételt megcsinálhatunk a parkban, hiszen egész hatalmas birtokunk van.

A kertészetbe tévedtünk.
— Ez is újítás. Lehet, hogy beválik, lehet, hogy ráfizettünk. A lord kertészetét kifejleszttem.

Minden fa külön hordóban van, melyet egyenesen oda szállíthatunk a felvételekhez.

Ebben a melegházban ápoljuk a megbetegedett pálmákat. A felvételhez szükséges erős fény valószínűleg elégeti a növényzetet. A kertészek a tönkrement növényeket újjáélesztik. Harminc kertésznő van. Majd kiszámítjuk, hogy a beteg fák újjászülése kifizetődik-e? Mindenesetre szeretném, mert mindig sajnálom a pusztuló virágokat...

Kissé távolabb megyünk. Valamikor istállók sorakoztak erre felé. Most ezekben vetítő-szobák vannak. A felvett filmeket lepergetik. Az egyik épület ajtaja nyitva van. Hangosfilm zaja tör elő a homályból.

a gyár villanytelepe. 200.000 lakosú várost tudna ellátni árammal. Budapest elektromos művének körülbelül a fele, hiszen a magyar fővárost több erőműből látják el villannyal. Hatalmas autobuszok pihennek itt. Ezeknek is érdekes feladatuk van. Ezek mozgó villanytelepek. Ha külső felvételek vannak, auton a külön villanytelep pillanatok alatt a helyszínen terem.

Ilyen nagy filmirodalom még olyan nagy filmkirálynak is, mint Korda, tulságosan hatalmas. Éppen ezért nem is egyedül dolgozik benne, hanem angol hűtársaságoknak bérbeadja az egyes stúdiókat.

A filmváros első alkotásai

Éppen a folyosón megyünk végig, amikor az egyik stúdió előtt kigyul a piros lámpa. Ez azt jelenti, hogy készült a felvétel. Még gyorsan beugrunk. Ép egy spanyol mulatóhelyen vagyunk, ahová megérkeznek az angol tengerésztiestek. A szenyórák mosolyognak. A kapitány pezsgőt rendel. Éles fütty. Megáll a felvétel. Rohan a segédrendező. A rendező valamit rossznak ítél. Azt javítják ki.

— Most aztán hozzáfoghatunk a tulajdonképpeni munkához — magyarázza Korda Sándor — Rembrandt és Erzsébet királyné lesz első nagyszabású munkánk. Már készen van a második Wells-film: „A csodatevő ember” lesz a magyar címe. Zoltán öcsém Flaherty rendezővel együtt Indriában van. Megcsináljuk az első nagyszabású Kipling-film: az Elefantboy-t. Zoltán nem jön azonnal haza, hanem Afrikában tanulmányozza a helyzetet mert már készülünk Lawrence életrajzára. A bölcsesség hét pillérje filmen fog lepergni. Amint lehet, hozzálátunk az „En, Claudius császár” film mesítéséhez. Ugy tudom, hogy ennek a munkának magyar fordításban is nagy sikere volt. Laughton lesz a főszereplő. Marlene Dietrich James Hytton a „Fegyvertelen lovag”-jában lép fel. Marlene Oberon két film nagy szerepét játsza el nekünk. Azt hiszem, egyelőre nagyon szép program...

Korda Sándor, az angol film magyar megteremtője, gondolkozva gyűjt rá egy hatalmas szivarra. . .
P. Ö.

Arad református társadalma

Nagyszabású ünnepséggel avatta fel az új Református Szeretet Otthont

Hangulatos társasvacsora az új intézmény helyiségében — Tarnóczy Lajos:
„Új fejezet kezdődik az arad-i reformátusok történelmében”

Arad-város református társadalma impozáns keretek között s a legbensőségesebb hangulatban avatta fel új társadalmi intézményét, a Calvin-uccai Református Szeretet Otthont. Az új intézményt az arad-i református közönség egyházi és társadalmi vezetőinek áldozatkészsége és lelkesedése szinte a semmiből teremtette meg. A Szeretet Otthon létrehozásával Hoits Mihályné és Muzsaj József református egyházi gondnok szereztek maguknak hervadhatatlan érdemeket, mert hosszú hónapok fáradságos munkájával sikerült csak megvalósítani az arad-i reformátusoknak azt a vágyát, hogy hajlék épüljön, ahol az egymásra talált közösség testvéri találkozóira gyűlhet, ahol a szeretet és az igazság ígését hirdethetik s ahol a fiatalság szabad idejében elszórakozhat...

Az otthon három teremből, egy szobából, előszobából, konyhából és kisebb helyiségekből áll. Nagyon alkalmas összejövetelekre. A derűs, tágas helyiségeket még barátságosabbá teszik a modern mintájú függönyök és a nagyszerű világítás.

A felavatási ünnepség meleg hangulatu társasvacsora keretében zajlott le. De még ez a megnagyobbodott helyiség is szűknek bizonyult a nagyszabású ünnepelő közönség befogadására. Minden terem zsúfolásig megtelt már kilenc óra előtt s az L-alakban elhelyezett, izléses virággirlandokkal díszített asztaloknál a később jövők már csak nehezen jutottak helyhez. A Református Nőszövetség lelkes hölgygárdája vállalta magára a társasvacsora lebonyolításának nehéz munkáját. A sütés-főzés, a terem díszítését és a kiszolgálást egyaránt ezek a fáradhatatlan hölgyek végezték a közönség legnagyobb meglepetésére.

Az egybegyűlt közönséget a bájos Tarnóczy Éva, Tarnóczy Lajos református lelkész leánya köszöntötte egy lendületes, ifjú tüzzel hevített, alkalmi versben. A közönség percekig tapsolt Tarnóczy Évának. A vacsora a legdehíresebb hangulatban folyt le, kitiűnő ételek és italok kerültek felszolgálatra s mindenki úgy érezte magát, mintha egy nagy családi asztalnál foglalt volna helyet.

Vacsora után a református egyház lelkésze, Tarnóczy Lajos emelkedett szólásra és

Vádirat a nadas-i rablótámadás ügyében

Alexandrescu Alexandru vizsgálóbíró, a második számú vizsgálóbírói hivatal vezetője ma kiadta vádiratát az ismeretes nadas-i rablótámadás négy tettese: Faur Ioan dud-i, Mihota Zenovie nadas-i, Pascu Mihota bucuresti-i és Pantea Todor bucuresti-i lakosok ellen. Mint emlékeztetés az elmúlt év májusában álarcos rablókból álló banda megtámadta és kirabolta Mihaies Jon nadas-i gazdát. Tettesekként letartóztatották öt nadas-i cigányt: Ghiura Gheorghet és négy társát, akit — tagadásuk ellenére — az arad-i törvényszék Mihaies vallomása 10—10 évi fegyházra ítelt. Mielőtt még az ügy a timisoara-i tábla elé kerülhetett volna, egy másik ügyből kifolyólag elfogták Faurékat, akik többek között a nadas-i rablótámadást is beismerték.

Szeplős, pattanásos

májtoltos, mitesseres arcú hozassa rendbe
PILISINE kozmetikai salonban,
Bulev. Regina Maria 17. (Réthy-ház.)

Tanítványok kiképzése.

költői szárnyalású, meleg szavakkal méltatta annak a jelentőségét, hogy a református egyház és a református hívek új hajlékban immáron egymásra találva az arad-i reformátusok történelmének új fejezetét kezdhetik el. Az egyház vérkeringését friss vér gyorsítja meg s a társadalmi munkába belékapcsolódva a reformátusok elfoglalhatja az őt megillető helyet. Ezután Nagy Dezső főgondnok méltatta a Református Nőszövetség munkáját, mely a reformátusok közötti testvéri kapcsolatok kiépítését és az összetartozás érzését ébresztette fel. Üdvözölte a Nőszövetség elnöknőjét, Tar-

Junius 15-ikére egybehívták az arad-i esküdtszéki listát összeállító bizottságot

A magyarság tekintélyes része kiesik az esküdtek sorából az államnyelv nemismerete miatt — Egyetlen nap alatt ötszáz nevet selejtezték ki — Istratecu vezető járásbíró felhívása

Három héttel ezelőtt 8500 kérdőívet osztottak szét Arad-on. Az ivatek azoknak kellett kitölteniök, akik az esküdtszék összeállításánál számba jöhettek. A rendőrség közegei osztották szét az ivatek, amelyeket mindenkinek személyesen kellett kitöltenie, majd át szolgáltatni a jelentkező rendőrnek. Szombaton délben járt le a határidő, amely alatt a kitöltött ivatek be kellett szolgáltatni Istratecu vezető-járásbírónak. A vezető-járásbíró megállapította, hogy sok iv hiányzik és kiderült, hogy a megbízott rendőrségi közeg néha kétháromszor járt egy-egy helyen, azonban senkit sem talált otthon. Miután a vezető-járásbíró mindenkinek módot akar adni arra, hogy az esküdtek sorába jusson, elhatározta, hogy hétfőtől kezdődően három napon át mindenkit benyújthatja ívét a járásbírósnak.

Hétfőn, kedden és szerdán, tehát délelőtt 10 órától 12-ig mindenki beadhatja még a nálamaradt ívet a törvényszék földszintjén levő járásbírósnak, Istratecu vezető-járásbíró hivatalába.

Szerdán délben véglegesen lezárják az ivatek beszédését, mert a vezető-járásbíró

Junius 15-én, délután négy órára már össze is hívta azt a bizottságot, amely az arad-i esküdtszék névsorát összeállítja.

A bizottság elnöke a vezető-járásbíró, tagjai pedig dr. Cotioiu Romulus polgármester és Iancu Traian rendőrkész.

Már most megállapítható, hogy igen kevés kisebbségi kerülhet be az esküdtek sorába. A törvény ugyanis előírja, hogy az esküdtnak szóban és írásban birnia kell az állam nyelvét, mert csak így értheti meg a tárgyalás lefolyását. A kérdőíveken mindenkinek válaszolnia kell arra a kérdésre, bírja-e az állam nyelvét. Az esküdt-jelölteknek tehát maguknak kellett

Julius 1-én és augusztus 1-én különvonal

Karlsbad, Marienbad és Franzensbad-ba

és egyéni pausálkurák
tetszésszerinti indulással
cseh fürdőhelyekre
Információk a
WAGONS-LITS//COOK
Menetjegyirodában
Arad, Minorita-palota.

Pöstyén-fürdő

Dr. Székely

„INTERNATIONAL“ GYÓGYHAZA.

Pöstyén-fürdő legszébb helyén, a Vár partján tökéletes komforttal, a legmodernebbül berendezve áll rendelkezésre reumabetegeknek, neuralgiában szenvedőknek és údülőknak. Elsőrendű ellátás. Mindennemű diéta. Tető-terasz. Az összes gyógytényező a házban. Kérjen prospektust: Dr. Székelytől, Piestany CSR.

nóczy Lajosné s azokat a testvér-nőgyeleket, melyek felekezeti különbség nélkül megjelentek ezen az estén a Szeretet Otthonban. Szarka László igazgató-tanító üdvözölte Hoits Mihálynét és Muzsaj Józsefet, akik lehetővé tették a Szeretet Otthon megteremtését. Kalvin szellemének igazi otthona s a jobbsorsra érdemes református egyház erős pillére legyen ez a hely — fejezte be szavait Szarka László és Isten áldását kérte a munkatársakra és a megjelentekre. Rádiózene hangjai mellett később táncra perdült a fiatalság és a sikerült avató-ünnepség csak a hajnali órákban ért véget.

eldönteniök, rendelkeznek-e olyan nyelvtudással, amely lehetővé teszi számukra a bíraskodást. Rendkívül sok íven egyszerű „nem”-el válaszoltak, míg ugyancsak nagyszabású íven „keveset” szóval feleltek a kértetett kisebbségi polgárok. Ezek már nem is kerülnek a bizottság elé, miután az ő ivatek előre selejtezték.

Szombaton, egyetlen napon több, mint ötszáz „nem”-el válaszolt kisebbségi ívet tettek félre.

Több íven azzal válaszoltak, hogy jól bírják a nyelvet, viszont a kiállítás alkalmával elkövetett tévedések kétségessé tették ezt. Ebben az esetben már a bizottság feladata lesz dönteni, felveszik-e az ívet az esküdtek közé.

Az arad-i lista összeállítása után kerül csak sor a megyére, ahol már sokkal könnyebb lesz, mert a főszolgabíró és a községi bírák végzik ezt a munkát és ott jól ismerik az egyesek képzettségét és nyelvtudását.

Férfigyengeség többé nem létezik

Mint minden más téren, úgy az impotencia kezelésénél is az orvostudomány nagyon sokat haladt.

Eddig csupán különböző izgatószerket ismertünk, amelyek azonban csak egyetlenyszer gyakoroltak hatást, a szervezetben levő energiát idézve elő, annyira, hogy képtelen újra erőre kapni.

Az orvosok ezekből mást kerestek, még pedig egy olyan gyógykészítményt, amely az impotenciát közvetlenül annak okaira történő hatása által gyógyítsa.

Ezt a képességet a legkételetesebb módon a RETON-tabletták bírják.

RETON hatása már a kezelés harmadik napján érezhető. Ettől a pillanattól kezdve a férfi olyan mértékben tudja megőrizni újra visszanyert szexuális erőit, amennyire betartja azokat az utasításokat, amelyek a RETON pasztillákat tartalmazó tubusokhoz vannak mellékelve.

A kezelés napi 3 tablettából áll. Egy tubus 25 tablettát tartalmaz és ára 98 lei.

Kapható az ország összes gyógyszertárában és drogériáiban.

HIREK

A véletlen csodái

Bár kétségtelen, hogy a legtöbb tudományos felfedezést és találmányt sok számítás, töprengés, buvárkodás, kísérletezés előzi meg, egy részük felismerése azonban mégis véletlennek köszönhető. Erről a tárgyról érdekes előadást tartott H. Harvey Day a londoni National Physical Society egyik összejövetelén.

Ilyen véletlen következtében gazdagodott a világ a világhírű Bessemer-acéllal. Sir Bessemer Henry angol mérnök sokat foglalkozott a vasgyártással és állandóan a vasöntés tökéletesítésén fáradozott. Egy alkalommal fia, aki Etonban végezte iskoláit, a szünidőkre hazajött. Bessemer bevezette fiát a kóhóba és a többek között felemlítette, hogy a vas öntésénél a nyers vasban bizonyos mennyiségű szenet kell hagyni és ennek kiváltását a lángok színéből lehet ellenőrizni. Ez fontos és nagy elővigyázatot igénylő munka. Az etoni növendék érdeklődéssel hallgatta a fejtegetést, azután megjegyezte:

— Nem lehetne a lángokat eloltani és így meghatározni, hogy mennyi szén szükséges, ezt hozzáadni és azután olvasztani?

A mérnöknek fia megjegyzése szegét ütött a fejébe, gondolkodni kezdett és a nyers vasnak átalakítását acéllá a tüzelőanyag teljes kizárásával próbálta meg. És rájött, hogy célját eléri, ha a nyers vason levegőt fújtat át. Ez az eljárás új szakot nyitott meg és Anglia acélgyártását az eddigi hatványosárává emelte. Bessemernek pedig nagy vagyont, nemességet és London városának díszpolgárságát jelentette.

Berksire papírgyárában történt, hogy az egyik munkás a papírgyártáshoz szükséges hulladék- és papírrongykeverékbe elfelejtett enyvet tenni. A fukságig takarékos gyáros sehogy sem akarta a hibásan gyártott papírt eldobni. Megpróbálta: talán mégis lehetne rajta írni. A tinta azonban mindenfelé szétfolyt, a papír teljesen felszívta. Ez adata az ötletet a gyárosnak, hogy az enyvezetlen és le nem préselt keverékből itatós papírt készítsen, amely sokkal célszerűbb, mint az akkor használatban volt porzó. Az ötlet bevált, az itatós papírgyártás nagy vagyont hozott a gyárosnak.

Mint egyszerű könyvelő kereste kenyerét Lipman L. Henry egy philadelphiai gyarmatárkereskedésben. Kissé szórakozott ember volt és többször előfordult, hogy bejegyzéseit ki kellett javítania. A tollgummiját azonban sohasem találta meg. A sok keresés idegessé, dühössé tette. Ezután a gummit rákötötte a ceruza végére. Egyszer eszébe jutott, hogy olyan ceruzákat kellene forgalomba hozni, amelyeknek végén egy kis tartóba gumi van erősítve. Az ötletet megvalósította, az egyszerű könyvelőből gazdag gyáros lett.

Set Hunt szabómestert sokszor bosszantotta, hogy a varrótű eltűnt a posztóban és nehezen találta meg. Egyszer egy varrótűje végére valami tömör anyag ragadt. Mikor Set Hunt ezt a tűt akarta használni, ez a végén levő dudorodás miatt nem hatolt át a szöveten, tehát eldobta. De hirtelen valami eszébe jutott; felvette a varrótűt, figyelve próbálgatta és megszületett fejében a gombostű gondolata. Set Hunt mint varró- és gombostűgyáros lett.

— TOVÁBBI HÖEMELKEDÉS. Változó irányu, gyenge légáramlás, további hőemelkedés, egy-két helyen még záporosó lehetséges.

Izléses szép **KERTI BÜTOROK**
legelősbban.
2547 Mindenféle kefék, kosarak.
KREBS & MOSKOVITZ cégnél, Arad.
új Neuman-ház.

— Schacht dr. Athénbe érkezett. Athénből jelentik: Schacht dr., a német Birodalmi Bank elnöke ma délben Athénbe érkezett. Innen néhány nap múlva tovább utazik Szófiába.

— Az oxfordi egyetemen fiszteletbeli doktorrá avatják Serédi Jusztiniánt. Budapestről jelentik: Az oxfordi egyetemen június 24-én avatják fiszteletbeli doktorrá Serédi Jusztinián magyarországi hercegprímást, aki az avatáson személyesen jelenik meg.

— Meghalt Karl Krauss bécsi főszerkesztő. Bécsből jelentik: Az osztrák zsmnalisztikai és irodalmi élet egyik legjelentősebb alakja: Karl Krauss, a „Die Fackel“ főszerkesztő-kiadója tegnap 64 éves korában meghalt. Karl Krauss az újságírásnak és irodalomnak egészen kivételes alakja volt, a német nyelv legragyogóbb stílusztája, aki kíméletlenül üldözte a sajtó pongyola stílusát.

— Kinevezés az arad-i írásbírósnál. Istrateanu arad-i vezetőírásbíró ma Ciojocarcu Petre bírósági jegyzőt nevezte ki a írásbírósnál elnöki iroda vezetőjévé. A szimpatikus bírósági tisztviselő egyike a írásbírósnál legrégebbi jegyzőinek.

Borura jön a derű
S majd azután a

KÁNIKULA!

Jól jön akkor majd egy
könnyű mintás

GEORGETTE RUHA!

Honnan?

SZENTGYÖRGYITŐL

Mennyiért?

Csak **130.** — leíért.
Ne feledje 100 minta közül válogathat.

— Halálos rugás futballmérkőzés közben. Bucuresti-ből jelentik: Cernaui-ban borzalmas szerencsétlenség történt. Az egyik labdarugómérkőzésen Vlad Mihail 21 éves játékost — egy ismert gyáros fiát — aki kapust látszott, az ellenfél játékosra úgy rugta fejébe, hogy a fiatalember azonnal meghalt.

Finom
férfi ing anyagok
újlag érkeztek
Ruttkay és Botye céghez
Arad. Bul. Regina Maria 8.

Halk ima

Irta: K. Vas Anna

Virágba szökkent a fáradt ősi sarj!
Friss szláv hajtása is élni akar...
Rügyet bontott hát, bimbót, gyönyörűt —
Ifju szép éltén a legkülönb tétel:
Péter... kis Péter!

Bölcsője ring a messze tulsó parton,
Édes fényképét bus kezemben tartom,
Hozzá talán még sóhajom sem ér el — —
Péter... kis Péter!

Tengerkönyemből válják mosolygása,
Bánatomért őt csak boldogság várja
S áldja meg az Ur mind a két kezével!
Péter... kis Péter!...

— MA, VASÁRNAP DÉLELŐTT 11-KOR
Éghy Ghyssa növendékeinek táncmatinéja a téli színházban olcsó helyárrakkal.

DIVATOS fürdő-ruhák STRASSER-
cégnél a legolcsóbbak.

A szokás hatalma

„AZ OPERAÉNEKES (altatja a fiát):
„Tente baba, tente...!”

„Orizze meg
egészségi
egyensúlyát!

Hülés, reuma
és fejtájás, to-
vábbá minden
idegbántalom
ellen a leg-
hatásosabb
gyógy-
szer a

PAWOL

kitűnő idegcsillapító.

Egy doboz 8 tablettával Lei 9.—
kapható minden gyógyszerár-
ban és drogériában.

— A vasárnapi fogadalmi körmenet. Arad-
város régi tradícióihoz híven, ma tartja az arad-i
katholikus egyház az idei fogadalmi istentisztele-
tet és körmenetet délelőtt 9 órai kezdettel. Grä-
dšte-n és Segá-ban 10 órakor lesz ünnepi szent-
mise és utána körmenet.

— AMERIKA ELKÜLDI VERSENYZŐIT A
BERLINI OLIMPIÁSZRA. New-Yorkból jelen-
tik: Hosszu huza-vona után az Egyesült-Államok
sporhatósága elhatározta, hogy elküldi verseny-
zőit a berlini olimpiai játékokra. Az amerikaiak
Németország után a legnagyobb csapattal fognak
szerepelni a versenyeken, mert 342 férfi és 53 nő-
ből áll a csapat. Az amerikaiak majdnem minden
sportszámokban szerepelnek.

— Budapestén elhunyt timisoara-i urleány.
Budapestről jelentik: Hirsch Stefánia, timisoara-i
urleány a budapesti Izraelita kórházban elhunyt.
Az általános szeretetnek és szimpátiának örvendő
urleány néhány hét előtt megbetegedett, frvérei
Budapestre szállították, azonban a leg gondosabb
orvosi ápolás sem tudott rajta segíteni. Arad-on
élő szülein, testvérein: Hirsch Bélán és Dezsőn
kívül kiterjedt, előkelő rokonság gyászolja.

Napvédő szemüvegek

nagy választékban

2550

GÁRDONYI szaklásszerésznél,
Mínoríta-tem-
plom mellett.

— Kalóztámadás a braila-i kikötőben. Braila-
ból jelentik: Az elmúlt éjszaka kalózkodó megta-
madták a kikötőben horgonyzó Mahro nevű egypto-
tomi hajót, ahonnan különféle értékeket vittek el
magukkal. A parton szolgálatot teljesítő határőr-
katonára figyelmes lett a rablók munkájára és fegy-
verlövéssekkel alarmozta társait. A kalózkodóknak
azonban sikerült az éjszaka leple alatt elmene-
külni.

— Ghioroc-i vasutas hirtelen halála. Balogh
Ferenc 65 éves ghioroc-i CFR-nyugdíjas szombaton
reggel a község közelében levő erdő felé ment.
Útközben szívfájdalmakról panaszkodott, majd
hirtelen rosszul lett, úgy, hogy egy fatönkre ült.
Pár perc múlva összeesett és meghalt. Az orvost
vizsgálat szívszélhüledést állapított meg.

— Aranyérnél és az ezzel járó béldugulás,
végbélbepedés, kelés, terhes vizelési inger,
májduzzadás, derékfájás, mellszorulás, szivdo-
bogás és szédülési rohamok esetén a természetes
„Ferenc Józsei“ keserűvíz használata csakhamar
kellemes megkönnyebbülést eredményez. —
A belső bajok orvosai az igen enyhe hatású
Ferenc József vizet gyakran mindennapi haszná-
latra, reggel és este egy-egy félpohárynyi mennyi-
ségben rendelik.

— Előléptetések az arad-i telefonközpontnál.
A hivatalos lap egyik legutóbbi száma közli a
telefonisztviselők előléptetését és a névsorban
számos arad-i szerepel, így elsősorban Jónescu
Nicolae mérnök, az arad-i telefonhivatal vezetője,
valamint helyettese Russu Ilie. A többi előléptetett
tisztviselő: Liebhaber János, Kiss Mária, Szendrey
Julia, Serendan Emilia, Birea Livia, Petrilla Flo-
rica, Neicu Sofia, Tuiculescu Maria, Urlea Piro-
ka, Ferdinand Julia, Mircu Gizella, Oppenhaus-
er Irén, Székér Inci, Stefan Livia, Codreanu Maia,
Pavlovits Maria, Preyer Maria, Pop Vilma, Ko-
valcsik Aranka, Rác Mária, Schiller Teréz, Nyer-
ges Julia, Tarhuna Letitia, Serendan Livia, Mol-
dov Petru, Popa Elisabeta, Lakatos András, Deka
Alexandru, Deka Paraschiva, Kovács Péter, Tó-
visháty János és Vaduva Maria.

— ZÜRICH ZARLAT: Páris 20.38 London 25.36, Newyork: 309 és ötnyelcad, Milánó 24.35, Amszterdam 209.20, Berlin 124.50, Prága 12.79, Varsó 58, Belgrád 700, Bucuresti 250.

— Junius 26-án lesz a liberális párt kongresszusa. Bucuresti-ből jelentik: A liberális párt vezetősége tegnap délelőtt plenáris ülést tartott, a melyen a küszöbön álló pártkongresszust készítették elő. Az ülésen résztvettek: Costinescu, Savaeanu, Sassu, Dumitru, Cipaiianu és Bebe Bratianu. Az értekezlet elsősorban áttanulmányozta a vidékről beérkezett jelentéseket, ezenkívül elhatározta, hogy bevárják a külföldön tartózkodó Bratianu Dinu hazaérkezését és csak akkor fogják határozni a kongresszus összehívásának idejéről, valószínű azonban, hogy a liberális párt kongresszusa június 26-án fog lezajlani.

— Az arad-i katolikus elemiskola vizsgái. Az arad-i katolikus gimnáziumban elhelyezett elemiskola évvégi vizsgáit június 15-16-án, hétfőn és kedden tartják meg délelőtt fél 9 és délután fél 4 órai kezdettel. A vizsgákon az érdeklődő közönséget — mint minden évben — az idén szívesen látja az iskola igazgatósága.

— MA, VASÁRNAP DÉLELŐTT 11-KOR Egyh Gyhssa növendékeinek táncmatinéja a téli színházban olcsó helyárrakkal.

— Szabadlábrahelyezték a felmentett Panyik Andrásné. Az arad-i ügyészség rendeletére pénteken este 8 órakor megtörtént Panyik Andrásné sebészi uriaszony — akit a törvényszék tudvalevőleg felmentett a kettősgyilkosság vádjai alól — szabadlábrahelyezése. Az uriaszonyt a fogházkapu előtt védői és rokonai várták.

— Elhunyt timisoara-i banktisztviselő. Timisoara-ról jelentik: Winkler Hermann, a Timisoara-i Első Takarékpénztár nyugalmazott főkönyvelője 76 éves korában elhunyt. Winkler negyedszázadon át állott a nevezett pénzügyi szolgálatában, majd megalapította a „Temesvári Általános Takarékpénztárt”, amely több megszünt és Winkler ismét a Timisoara-i Első Takarékpénztárhoz került vissza, mint felügyelőbizottsági tag. Az elhunyt bankigazgatóval a régi társadalom egyik ismert és köztisztelt, álló alakja távozott. Gyászolják özvegye és egyetlen fia, Winkler Ferenc dr. aki előkelő politikai szerepet tölt be Hitler német kancellár környezetében.

— Büzbombák a Burgszínház és az Opera előadásán. Bécsből jelentik: Ma este büzbombákkal zavarták meg a Burgszínház és az Opera előadását. A rendőrségnek az a gyanúja, hogy szervezett társaság működött mindkét helyen. Ugy a Burgban, mint az Operában a harmadik emeletről dobták a büzbombákat és hamarosan kibírhatalan illat terjedt el a nézőtérben. A közönség a kijárat felé tödült és kisebb pánik keletkezett. Az Operában megszokás nélkül folytatták az előadást, míg a Burgban félóra meg kellett szakítani a „Pokoli színjáték” című vígjáték előadását és ezalatt kiszellőztették a nézőteret.

— Különös téglalopási ügyben folytat vizsgálót az arad-i rendőrség. Egy Fuhrmann Géza nevű, ismert rovtomultu egyén megígérte egy bujac-i gazdálkodónak, hogy építendő házához ő szállítja a téglát darabonkénti 1 leies áron. Fuhrmann szerződött négy micalaca-i szekeresrel és a négy szekérrel két nap előtt késő este megjelent a Regele Ferdinand-ut 29. számú ház előtt, amely a város tulajdonát képezi és ahol jelenleg raktár van. A ház udvarán nagymennyiségű téglát van felhalmozva. A kapus szó nélkül beengedte Fuhrmann az udvarra és abban a hiszemben, hogy valami szabályos tranzakción van szó, hagyta, hogy a furios ember mintegy 1500 darab téglát felrakjon a szekerekre. Fuhrmann a téglákat ezután Bujac-ra szállította és ott átvette azok ellenértékét. Csak másnapra derült ki, hogy tulajdonképpen vakmerően kitervezett lopást követtek el. A téglák elszállítását látta az éjjeli őrs, akinek személyleírása alapján sikerült Fuhrmannt előállítani. Állítólag a tolvallásban még egy ember segédkezett, akit azonban eddig nem sikerült kézrekeríteni. A nemmindennapi lopási ügyben Cerches komiszár és Bran detektív folytatják a vizsgálatot.

— Román képzőművészek kollektív kiállítása a Kulturpalotában. Vasárnap délelőtt 11 órakor nyílik meg a Kulturpalotában a román festők és képzőművészek kollektív kiállítása, amelyen N. Teianu, Schweitzer Cumpăna, P. Bulgăras, L. Biju, D. Florian, P. Ioanid, I. Teianu, Bednarik, C. Ardeleanu és N. Catelii bucuresti-i művészek összegyűjtött munkái szerepelnek. A kiállítás, mely iránt városszerre nagy érdeklődés nyilvánul meg, nyolc napig marad nyitva, hogy a műértő közönségnek alkalma legyen a modern román képzőművészet termékeiben gyönyörködni.

— Aszlán Baba legyőzte a kétszeres magyar teniszbajnokot. Aszlán Baba, az Arad-ról elszármazott teniszbajnok egy sikeres szerepléséről számolnak be a budapesti sportlapok. A hír szerint a most folyó budapesti teniszbajnokságt versenyeken a volt arad-i bajnok, aki a BSE egyesület I. B. listavezetője 2:6, 9:7, 6:0 arányban legyőzte Sass Mártát, a kétszeres magyar bajnokot, aki a BBTE egyesület reprezentánsaként indult a versenyen. Ez az első vereség, amelyet az idényben a kétszeres bajnok magyar versenyzőtől szenvedett. A játék rendkívül erős iramú volt és a bajnok az első szettet megnyerte, úgy, hogy a győzelem biztosnak látszott számára, Aszlán Baba azonban mindnagyobb előnnyel játszott és végül biztosan győzött.

A belvárosi templombucsu

Tegnap Pádúai Szent Antal napján tartotta az arad-i katolikus egyház a Minorita-templom védőszentjének ünnepét. A templombucsu alkalmával az idén is sokan jöttek fel a vidékről, így a rovine-i hívek már péntek este megérkeztek városunkba, míg szombat délelőtt Aradul-Nou, Zimandul-Nou, Sânteani, Sfântul Paul, Gai, Grădiște, Segă és Micălaca zárándokai keresték fel a belvárosi templomot s vettek részt az ünnepségeken. Az arad-i kath. társadalom számára reggel 7 órakor Lakatos Ottó dr. szentszéki tanácsos-plébános tartott énekes szentmisét az ez alkalommal gyönyörűen feldíszített Szent Antal-oltárnál. Evangélium után Kulcsár Kálmán mondott alkalmi ünnepi beszédet. A délelőtti istentiszteletet közben fél 10 órakor Siszmann Gedeon hitoktató német nyelvű szentbeszédet tartott a vidéki zárándokoknak. Az ünnepélyen a nagymisét Kayser Lajos pápai prelátus, timisoara-i prépost-kanonok celebrálta. Kienitz Géza dr. aradul-nou-i plébános, Wild Endre dr. kiérd. rendfőnök, Harsányi Vince és több lelkész segédletével. Hatásos ünnepi beszédet tartott Szöcs Didák hittanár. A templomi énekkar Müttermüller József karnagy vezényletével Beliczay nagyszabású ünnepi miséjét adta elő zenekari kísérettel és Kaletzky Vilma tanárnő precíz orgonakisérettel. Este ünnepi litánia fejezte be a bucsuünnepségeket.

A fejbőr ápolása a hajkultúrának legfőbb parancsa. De főképpen szükséges akkor, amikor a haj idő előtt szürkül, törekeny lesz, kihull és színét veszti. Ha a fejbőr korpás, rövid időn belül a kopaszodás jelei mutatkoznak. Mivel a fejbőr a hajgyökérnek táplálója, szükséges, hogy neki a hajnövesztéshez szolgáló anyagokat eljuttassuk. Ezt Tarpan hajcseppputján érhetjük el, amely koncentráltan tartalmazza mindazon hormonális és élettani anyagokat, amelyek a fejbőr táplálására és erősítésére szolgálnak. Reggelenként 5-6 Tarpan csepp a fejbőrrre cseppentve, megakadályozza a hajhullást és a korpaképződést. Hölgyeknél naponkénti használat dacára sem rontja a tartós hullámot. A Tarpan hajcsepp nem hajvíz. Két hónapra elegendő. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és illatszertárakban. Az eladási ár 117 lej.

Szüksége van szemüvegre ?

Csak **S. KELLY** optikus szaküzletében a legjobbat a legolcsóbban! (Str. Alexandri 1.) 2409

— Halálbüntetés Palesztinában. Jeruzsálemből jelentik: Sir Artur Watchop kormányzó dekrétumot írt alá, amelyben bevezeti Palesztinában a halálbüntetést. A dekrétum értelmében mindazokat, akik terrorista bűncselekményt követnek el, halállal vagy kegyelem esetén életfogytiglani fegyházzal büntetik.

Házimulatságokon és táncestélyeken

zenés szórakoztatást vállal:

Lammert és Lévy-Jazz-Duo.

Jazz zongorákat ad Lammert.
Str. M. Corvin 6., I. em. 2631

— Eljogott betörő. Néhány nap előtt Kis Sándorné, Regele Carol-körut 73. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki behatolt lakásába és onnan több ezer lejt értékű ruhát vitt el. A rendőrség részéről Pop detektív folytatta le a nyomozást, melynek során kiderült, hogy a betörő egy Vorghity Dimitrie nevű sannicolaul-mare-i illetőségű emberrel azonos, akit előállítottak és aki kihallgatása során beismerte a betörést. Vorghity-et kihallgatása után őrizetbe vették.

Egyperces defektívregény

25.

Bauchengel alibije

— Hol volt február 19-én?

— kérdezte Goldstone rendőrfőtanácsos, a gyilkosokat üldöző detektívcsoporth referense.

Márkus Bauchengel, a gyanúsított egyideig nemán hallgatott. Majd halkan, bizonytalanul, szinte sugva felelt:

— Bécsben voltam, főtanácsos ur.
— Mit csinált ott?
— A hugomat látogattam meg, aki halálos beteg.
— No, — mondta kétkedő mosollyal Goldstone — majd megkérdezzük táviratilag a bécsi rendőrigazgatóságot...

— Ne... ne tessék megkérdezni! — vágott a szavába Bauchengel kétségbeesetten.

— Miért?
— Mert kérem, én... — dadogta a gyanúsított — én... én... vagyis... izé... Szóval politikai okokból kitiltottak Ausztria területéről... és ha megtudják, hogy mégis Bécsben jártam, akkor súlyos kellemetlensége támadhatna ebből a hugomnak... Szegény, amugyis halálosan beteg...

— Mi baja van?
— Nem tudom...
— Naiv ember maga, Bauchengel Márkus, ha azt hiszi, hogy mi a dadogást elfogadjuk alibinek! — nevette Goldstone és intett a rendőrnek, hogy vezesse vissza cellájába a gyanúsítottat.

Táviratozott a bécsi rendőrigazgatóságnak. A következőket felelték:

„Bauchengel Márkus három éve nem volt Bécsben. Huga, Bauchengel Róza, tegnap halt meg fekete himlőben.”

— No látja, Bauchengel Márkus, összeomlott az alibi! — harsogta Goldstone.

De Bauchengel csak a fejét ránta szomorúan. Megmaradt amellett, hogy igenis Bécsben járt egy héttel ezelőtt, pontosan február 19-én. Kihallgatását nem lehetett folytatni, mert huga halálának híre annyira megrendítette, hogy elájult.

— Ugyilászik, Bauchengel kitűnő színész, — kacagott Goldstone. — Ha magához tér, vigyék a fényképezéshez és a daktílozkópushoz.

Félóra múlva elkészült Bauchengel fényképe. Amikor Goldstone rendőrfőtanácsos megpillantotta a felvételt, azonnal felhívta telefonon Sir John Greenree rendőrfőorvost.

Bauchengel Márkus ellen megszüntették az oljárást.

Miért?

???

Megfejtése az Aradi Közlöny jövő vasárnapi számában.

— Ma délután súlyos kimeneteli baleset történt a Plevnei-téren. Az egyik házból egy borosüveggel a kezében kilépett egy 30-40 év körüli ember, aki szemmeláthatólag ittas volt. Véletlenül elejtette az üveget, amely összetört és a bor kifolyt. Az ismeretlen férfi olyan szerencsétlenül lépett bele a mezítelen lábával az üvegszilánkokba, hogy azok egyik erét elvagták. A szerencsétlen embert súlyos vérvesztéssel szállították a kórházba. Személyazonosságát még nem állapították meg.

— A maglavit-i zárándokok ellopott pénze. Maglavit újra az érdeklődés középpontjába került. Ezúttal nem Petrache Lupu áll premierplanban, hanem az a háromtagú bizottság, amely a zárándoktól begyűlt pénzt kezelte. A bizottság tagjai ugyanis feljelentést tettek, mely szerint ismeretlen tettesek ellopták a kolostor céljaira gyűjtött pénzt. A csendőrségi nyomozás hamarosan megállapította, hogy a lopás tényleg megtörtént, a tettesek azonban korántsem ismeretlenek. Azok tudniillik a pénzkezelő bizottság tagjai, névszerint: Voiculescu Stefan, Barciu Ion s Barciu Gheorghe, akiket le is tartóztattak és akik már beismerő vallomást is tettek.

— Merénylet a Dollfuss-emlékkereszt ellen. Bécsből jelentik: A Fernerkogel hegycsúcsán Dollfuss, a meggyilkolt osztrák kancellár emlékére felállított keresztet ismeretlen tettesek kiszakították helyéről és összerombolták. A vizsgálat adatai szerint a merényletet nemzeti szocialisták követték el és a rendőrség több nemzeti szocialista gyanúsítottat le is tartóztattott.

A Kupa megérkezett Arad-ra

Beszélgetés Halic Ivánnal,
Románia sakkbajnokával

Érdekes élmények a bajnoki mérkőzésen — Egy sakkjátszma, amely tizenegy óra hosszat tartott — A kibic hallgasson — Készülődés a müncheni sakk-olimpiászra

Nem hiába írta a bucaresti-i Universul fájdalmas rezignációval, hogy „Utban a kupa Arad felé”, az országos sakkbajnokság ezüst kupája, ifju Halic Iván bajnokkal azóta már meg is érkezett Arad-ra. Fáradtságos küzdelemmel, megérdemelten vívta ki Halic Iván az országos sakkbajnok büszke címét. Arad társadalmát örömteli büszkeség tölti el annak tudatában, hogy Románia sakkbajnoka az arad-i Halic Iván lett. A fiatal mester, akit szerény egyéniségéért mindenki szeretettel vesz körül, már kora ifjúságában méltó ellenfele volt Arad legerősebb sakkozójának és alig 16 éves korában elnyerte Arad-város sakkbajnoki címét. Későbbi tanulmányait Bécsben folytatta és ott szerezte meg a mesteri képesítést, majd Párisba került, ahol a Páris város bajnokságáért folytatótt versenyen második helyen végzett.

Beszéltünk a fiatal Halic Ivánnal, aki örömtől sugárzó arccal számolt be bucaresti-i élményeiről.

— A bajnokságért folytatott versenyen tizenötven vettünk részt, ezenkívül Kosztics jugoszláv nagymester is játszott, azonban csak versenyen kívül. Érdekes, hogy a tizenöt versenyző közül ketten voltunk arad-iak: Dénes István és én. A verseny a Spiru Haret-liceum nagytermében folyt le. Az első négy játszmát megnyertem és így mindjárt két és fél pontnyi fölényre tettem szert. A mérkőzések délután 6 és 10 óra között folytak, délelőtt az előző napról függően maradt mérkőzéseket bonyolították le.

Megkérdeztük a fiatal romániai bajnokot, hogy melyik volt leghosszabb mérkőzése a versenyen.

— Tizenegy óra hosszat küzdöttem a botosani-i Steliával — mondotta Halic Iván. — Végül is a mérkőzés eldöntetlen maradt. Érdekes, hogy ellenfelem nem is a legjobb közül való volt.

Elmondta még Halic Iván, hogy a versenyen a kibicnek bizony nem volt olyan korlátlan szabadságuk, mint a kávéházakban. A játékosok elkerített helyen tartózkodtak és a kibic csak tisztos távolságból szemlélhették a játékot.

— Egy ízben megtörtént — mondja mosolyogva Halic — hogy valaki a játszma izgalmas létkörében elküldte magát: „a futárral”. A tanácsadónak szó nélkül kitétek a szürét a terepből.

— Iskolai évváró Istentisztelet a református templomban. A református vallású tanulók évváró ünnepélye istentisztelet keretében ma délután 5 órakor lesz a református templomban. Az istentiszteleten Kovács Zoltán hitoktató-lelkész prédikál. Az istentisztelet végeztével a gyermekek énekelnek, szavalnak, majd a jutalomkönyveket osztják ki. Az ünnepélyre ezúton is meghívják úgy a református vallású tanulókat — bármely iskolába jártak is — mint a szülőket.

— A munkaügyi minisztérium felhívása. A munkaügyi minisztérium Bucuresti-ben a Spaliu Independentei 78. szám alatt egy otthont létesített az állásnélküli magántisztviselők számára. Azok tehát, akik munkaszerzés végett a fővárosba utaznak, ebben az otthonban lakást és ellátást kaphatnak teljesen díjtalanul. Az otthonba való felvételhez a munkaügyi minisztérium vagy a magántisztviselők egyesületének bizonyítványa szükséges, melyben a hatóság vagy testület igazolja, hogy munkanélküli magántisztviselő az illető és állásszerzés céljából utazott a fővárosba.

— Radna-i zarándoklat. Junius 21-én, jövővasárnap indul Arad-ról a Podgoria villamos-társaság külön szerelvényeivel Radna-ra az első közös zarándoklat. Tekintettel a jelentkezők nagy számára, az érdeklődők igyekezzenek jegyeiket minél előbb megváltani a plébániahivatalban.

— Ma az alatti gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

NIEDERMAYER: Piața Sf. Sava.
HAJÓS: Bulv. Regina Maria 8.
KAIN: Piața Avram Iancu.

— HÉTFŐN az alatti gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

JANKA: Bulevardul Regele Ferdinand.
WEISZ: Piața Avram Iancu.
BERGER: Calea Săguna.

Nevetve jegyzi meg a fiatal sakkbajnok, hogy az ígéretekben sem nagyon lehet bízni.

— Valaki egy üveg pezsgőt ígért, — meséli — ha eldöntetlen érek el Kosztics jugoszláv bajnokkal. — Amikor a játszma véget ért és csak ugyan remi volt, kerestem az ismeretlen mecénást. Addigra azonban eltűnt.

Szokott szerénységével beszélte el végül Halic Iván, hogy a győzteseket ünneplésben részesítették és átadták neki az ezüst kupát. A kupa egyébként nagyon szép, nemesveretű tárgy.

Halic Ivánt tehetséges, kitartó munkálkodó és erős akarata arra predesztinálja, hogy a jövőben is számottevő tényezője legyen nemcsak a romániai, hanem a nemzetközi sakkversenyeknek is. A bucaresti-i verseny harmadik és negyedik helyezetteje Dénes István ugyancsak benszülött arad-i játékos, aki kombinatív tudással a legerősebb játékosok ellen is meglepő eredményeket ért el. Így mindjárt a mérkőzés első fordulóján szép győzelmet aratott Bucuresti ezévi bajnoka, Radulescu felett és nem lekiicsinylendő Ichim bucaresti-i játékos felett aratott győzelme sem, aki az elmúlt évben a nagynevű cseh mesterrel, Flotz-zal szemben döntetlen eredményt tudott elérni.

Mindkét játékos erős oszlopa az „Aradul” sakkörnek, amely, bár csak egy éves multra tekint vissza, mégis lehetővé tudta tenni, hogy jó nevű játékosait a versenyen szerepeltesse. Ehhez sokban hozzájárult úgy a megye, valamint a város vezetősége, továbbá a Munkakamara és több előkelő arad-i intézet is, valamint dr. Pascuțiu Silviu elnöknek fáradságot nem kímélő ügybuzgalma.

A bucaresti-i versenyen résztvevő játékosok közül az első nyolc helyezett van hivatva arra, hogy Románia színeit az ezévi müncheni sakk-olimpiáson képviselje és reméljük, hogy városunk alkalmat fog nyújtani a két kiváló sakkozónak, hogy az olimpiai versenyen résztvehessenek.

Ezúttal megemlítjük, hogy a nagyhirű jugoszláv nagymester, Kosztics Boris a hét végén valószínűleg Arad-ra érkezik, mely alkalomra az arad-i sakkozók már nagy előkészületeket tesznek úgy egy nagyobb szimultán-verseny, valamint egyéni mérkőzésekre vonatkozólag is.

— Dr. ANDRU SEVER ismert bucaresti-i ügyvéd irodáját Str. Columb No. 4., Grădina Iconei alól Str. General Eremia Grigorescu No. 12—14. alá helyezte át.

— Az arad-i Iosif Vulcan-gimnázium igazgatósága közli, hogy az első osztályba beiratkozó növendékek részére a felvételi vizsgákat e hó 22-én tartják meg. A vizsgára való előjegyzéseket naponta e hó 20-ig délelőtt 10—12 óra között fogadják el. A gimnáziumnak tudvalevőleg egy román, mint magyar tagozata van és mindkét tagozat első osztályában 46—46 hely áll rendelkezésre. A tandíj az összes mellékdíjakkal együtt évi 1800 lei. A Iosif Vulcan-gimnázium negyedik osztályát elvégzett növendékek az elméleti gimnáziumban (Moise Nicoara), kereskedelmi gimnáziumban (eddig felsőkereskedelmi iskola), valamint az ipari gimnáziumban (eddig fa- és fémipariskola) folytathatják tanulmányaikat.

Nyári ruhákat, kabátokat

legszebben fest, tisztít

Alexandru **KNAPP** Sándor

modernül berendezett vállalata

gallérokat legszebben fenyéz

Str. Brătianu 11. 2508 Str. Ep. Radu 10.

— A „Reggel”. Budapest legkitünőbb hétfői lapja, Lázár Miklós briliáns újságja minden újságáru nál kapható. A „Reggel” a magyar újságírás szenzációja, a magyar sajtó legérdekesebb, legváltozatosabb, legtartalmasabb, legszórakoztatóbb vezető organuma. Lázár Miklós vezércikkei és a „Reggel” népszerű színházi, társadalmi, divat, mozi, könyvkritika, stb. rovatai az újságolvasó közönség minden rétege előtt nélkülözhetetlen olvasmányává avatják ezt az európai szinten álló magyar hétfői hetilapot. A „Reggel” ára Romániában 5 lei.

„Egyperces detektívregény”-

pályázatunk hatodik fordulójának megjelölései.

Utolsóelőtti fordulóját zárjuk a mai nappal páratlan népszerűségű szellemi-sportpályázatunknak, mivel a jövő hét folyamán, a jövő vasárnapig befejezzük feladványaink közlését, hogy ezt követően ki-oszthassuk a legtöbb feladvány sikeres megjelölői között ajándék-nyereménytárgyainkat.

Az Aradi Közlöny jövővasárnap számában közöljük le feladat-amatőr-detektív-pályázóink pályázatának végleges helyezési névsorát és ezt követően tartjuk meg nyereménytárgyaink kiosztását is a legesélyesebb versenyzőink között.

Az utolsó forduló megkezdésének napján tehát külön is felhívjuk amatőrdetektív-versenyzőink figyelmét a jövővasárnap végleges helyezési listánkra, továbbá a végső feladványainkra, amelyeket a jövő hét folyamán teszünk közzé. Amidőn tehát alább közöljük hatodik rejtély-fordulónk pályázatának helyes megjelöléseit, egyben sok szerencsét kívánunk a pályázat izgalmas finishének szerencsés és eredményes befejezéséhez!

21. „A levágott kisujj”

José Parragon azzal állított be a tábornokhoz, hogy mit szól a reggeli szörnyű küldeményhez. Parragon tehát „tudott” a véres ujjról...

22. „Gyilkosság az óceánjárón”

A kapitány azt állította, hogy Jensent a vihar előtt találta meg és bevitte a kabinjába. Saxon látta, hogy a holttest a vihar után ott fekszik a kapitány kajütjének ágyán. Jensent a vihar után gyilkolták meg, mert különben a szerencsétlen tiszt hullája leesett volna az ágyról a tenger hullámzásától.

23. „Ki szöktette meg a Ladyt?”

Lady Alice-t Trockenthürl hegedűművész szöktette meg.

Az ő frakkját kapta el a szárnyánál fogva Lord Cornehead. Lowey, a zseniális detektív jellegzetes kopási foltot fedezett fel a kabát balváll-részén. Ilyen kopást találunk minden sokat gyakorlatozó hegedűművész ruháján, tehát nem volt nehéz feladat a sokatmondó frakkból a szöktető kilétét megállapítani.

24. „A nagy akadályverseny”

Az esetnek nem volt szemtanúja és mégis meg lehetett állapítani, hogy Aranyos lovasának vállomása hamis volt. Juhász azt állította, hogy végig ő vezetett a versenyen. Ha ez igaz volna, nem lehetett volna arca és dressze éppen olyan sáros, mint a másik két zsokéé.

„Egyperces detektívregény”-

pályázatunk pályadíjai

1. HATSZEMÉLYES MODERN FEKETE-KÁVÉS ÜVEGSZERVIZ: Szabó Albert üveg- és porcellánruházából.

2. EGY KITÜNŐ FÉNYKÉPEZŐGÉP: Kelly Zsigmond szaküzletéből (Str. Alexandri).

3. ÖT ÜVEG PRIMA FAJBOR: Messer Frigyes borpincéjéből.

4. KOMPLETT SZAPPAN- ÉS PUDER-KÉSZLET: „Baeder”-illatszergyből.

5. Egy üveg VILÁGHÍRŰ ZWACK-LIKÓR.

6. ÖT ÜVEG ELSŐRENDŰ FAJBOR: Messer Frigyes borpincészetéből.

7. HOLLANDI RENDSZERŰ, MODERN PATENTCERUZA: az Aradi Közlöny ajándéka.

8. PARFÖM-ARRANGEMENT: a „Dor” illatszertár (Str. Eminescu) ajándéka.

9. EGY ÉRTEKES KÖNYV: az Aradi Közlöny könyvajándéka.

10. EGY ÉRDEKES MODERN REGÉNY: az Aradi Közlöny könyvajándéka.

Fizessen elő

az „Aradi Közlöny”-re!

SPORT KÖZLÖNY

Győzött a „Hungária“ a „Juventus“ felett

A magyar bajnokságot az utóbbi évek legremekesebb játékát produkálta
a fővárosban — Hungária—Juventus 8:2 (5:0)

Bucuresti-ből jelentik: Mintegy 15.000 néző előtt mérkőzött az ONEF stadionban a magyar bajnokságot a Juventus együttesével és olyan játékot produkált, amelyet a fővárosban az utóbbi években nem láttak. A Hungária csapata olyan kitűnő összjátékkal, gólrörően dolgozott, amely valósággal extázisba hozta a bucaresti-i közönséget. A két csapat Tica Iliescu bíró sávjára a következő összeállításban állt fel:

Hungária: Szabó—Mándi, Biró—Sebes, Turay, Dudás—Sas, Müller, Kardos, Cseh, Titkos. — Juventus: Creteanu—Dragomirescu, Neacsu—Brandabur, Vogl, Stanciu—Vaida (Maior), Korony, Zainescu, Palmer, Devittor.

A Hungária kezdte a játékot és már az első percben Cseh átadását Kardos értékesíti (1:0). A következő percben ismét Cseh a kezdemé-

nyező és leadását Sas lövi be (2:0). A 10. p. Sebes jó leadásával Sas megy el és lövése nyomán 3:0 az eredmény. A 25. p. Turay 30 méteres lövése talál utat Creteanu hálójába (4:0). A 42. p. Kardos egyéni játék után állítja be a félidő eredményét (5:0).

Szünet után a 4. p. Zainescu átadását Palmer belövi (5:1). Ugyanezen percben Kardos ugrik ki a védők között és növeli az eredményt (6:1). A 25. p. ismét Palmernek sikerült gólt lőnie (6:2), de újrakezdés után a Hungária pompás akciót vezet és Kardos—Müller összjáték után Müller góloz (7:2). A 38. p. Cseh szép lövéssel állítja be a végeredményt (8:2).

A Hungária egész csapata nagyszerűen játszott, gépszerű összjáték, pompás lövések, hatalmas tempódiktálás jellemezték játékát, a Juventus is igyekezett, de teljes mértékben csak Dragomirescu és Stanciu elégitette ki. Tica Iliescu jól látta el feladatát.

Négy város hölgyevezősei küzdenek a július 5-iki aradi versenyen

Az arad-i hölgyevezősök bucaresti-i szép szereplése nemcsak Arad-on, hanem az egész országban megfelelő visszhangot keltett. Mint őrserülünk, az országos evezős bajnokságok keretén belül megtartandó női-négyes versenyszámra eddig négy város hölgyevezősei adták le nevezésüket. A „Metropola“ (Bucuresti), a „Someș“ (Sátmar), az Inainte (Timisoara) és az arad-i „Hellas“. Erre a nagy érdeklődésre valószínűleg az adott okot, hogy a többi városok hölgycsapataira buzdítólag hatott az arad-iak szorgalma és sportszeretete, mellyel elérték, hogy évek óta ők viszik el a pálmát, azaz a kupát.

Az idei verseny mindenestre nehezebb fel-

adat elé állítja majd az arad-i hölgyeket, akiknek ez alkalommal a szokásos kétszoros verseny helyett négy csapattal kell felvenni a küzdelmet. A „Hellas“-klub ugyanis miután két elsőrangú női-garantúrával rendelkezik, valószínűleg mindkét csapatát indítja, hogy Ilymódon idén is biztosíthassa magának a győzelmet, amit ugy most, miként a múltban a hölgycsapatok példátmutató fegyelmességével és összetartásával tudott elérni. Az arad-i két csapat tervbevetett összeállítása a következő:

- a) Mikoss, Karácsonyi, Hajnal, Visky.
b) Joanovits, Matuz, Heller, Rosenberger.
Mindkét csapat megkezdte a tréninget.

Sepi (Venus) vezet a nemzeti bajnokság góllövő-listáján

A nemzeti bajnokság leggólképesebb csapata címéért nagy küzdelmet folytatnak a divíziós csapatok gólszákjai. A CFR ellen lőtt négy góljával a Venus Sepi-je ugrott a lista élére, ahol 17 góllal szerepel. A vasárnap lebonyolításra kerülő három meccsen a krekkek közül Sepi, Perneki, Niculescu és Dobai folytatják a harcot a gólkirályságért. A lista 3 gólig bezárólag vasárnap délutánig az alábbi:

- 17 gólos: Sepi (Venus).
15 gólos: Perneki (AMEFA), Niculescu (Unirea-Tricolor).
14 gólos: Barbu II. (CFR).
13 gólos: Dobai (Ripensia).
12 gólos: Batrin (AMEFA).
11 gólos: Barátky (Crișana), Bajusz (Chinezul).
10 gólos: Schwarz (Ripensia), Dobra, Romanian, Mercea (Gloria), Zainescu (Juventus).
9 gólos: Ciolac (Ripensia), Devittor (Juventus), Nagy Ödön (Crișana), Glasz (Chinezul).
8 gólos: Bódola, Kocsis, Szika (CAO), Petea Valcov (Venus), Palmer (Juventus), Feraru, Lazar (Victoria).
7 gólos: Lengher (Crișana), Thierjung (Chinezul), Schilleru (Unirea-Tricolor), Păunescu (Universitatea), König (Chinezul).
6 gólos: Bindea (Ripensia), Grun (Venus), Bogdan, Ionescu (Unirea-Tricolor), Pop I. (Victoria), Pál (CFR), Szaniszló I. (Universitatea).
5 gólos: Chirolu (Ripensia), Barbu I. (Gloria), Eisenbeisser (Venus), Korony (Juventus), Carjan (Unirea-Tricolor), Moldovan (CFR).
4 gólos: Bela (Ripensia), Borbély (CAO).

Bocsa, Cionca (Crișana), Capusan (Victoria), Boros (CFR), Draga (Universitatea), Mosko (CAO).

3 gólos: Magold (AMEFA), Pecican (Gloria), Vaida (Juventus), Georgescu (CFR), Raffinszky (CFR), Baciú, Ploesteanu (Universitatea).

ÖN FENYKEPEZ?

S. KELLY foto-szaküzlete
a legkényesebb igényeket is kielégíti
Amateur fotolaboratórium (Str. Alexandri 1.)

Elutazott a Gloria csapata Cluj-ra

A Gloria, amely vasárnap Cluj-on mérkőzik a Victoria ellen, nemzeti bajnoki mérkőzés keretében, szombaton délután elutazott a vasárnapi meccs színhelyére. Bozgan Gheorghe és Stoffa tréner vezetik az együttest, amely a következő összetételben áll ki a Victoria elleni meccsre: Theimler—Varjassy, Lunas—Igna, Recheriu, Weichelt—Tudor; Dobra, Barbu I., Körösladányi, Mercea.

A Sport és Kritika

hétfői tartalmas száma részletes beszámolót ad a vasárnapi nemzeti bajnoki mérkőzésekről, ugyszintén minden egyéb bel- és külföldi sporteseményről. A lap minden egyes újság-árusbódében kapható.

O Külföldi eredmények: Kopenhága: Sheffield Wednesday—Kopenhága vál. 1:0 (1:0). 12.000 néző. — Drammen: Berlin—Drammen 5:1 (1:0). Városközi mérkőzés.

Dr. HOLLÓSNÉ BREIDER ERZSI GYERMEKOTTHONA

ideges, étvágytalan, környezetváltozásra szoruló
gyermek ideális nyaraló helye. 3748

Cím: VIE HOLLÓS, ORADEA

Megérkezett Arad-ra az Unirea- Tricolor együttese

Szombat este érkezett meg az Unirea-Tricolor csapata Arad-ra. Az együttes a legjobb összeállításban fog az AMEFA ellen játszani. Az Unirea-Tricolor összeállítása a következő: Rădulescu—Sucitulescu, Iliescu—Florea, Steinbach, Boteanu—Ionescu, Schilleru, Niculescu, Carjan, Bogdan. Ez az együttes igen nagy játékerőt képvisel, amelyet az AMEFA csak akkor győzhet le, ha a csapat tagjai tudásuk legjavát adják a küzdelemben. Az igen érdekesnek ígérkező AMEFA—Tricolor-meccs délután 6 órakor kezdődik a Gloria sporttelepen, előtte pedig AMEFA—Unirea törpescapatok mérkőzése, ezt megelőzően pedig az AMEFA kombinált játszik az Olimpia PTT együttesével.

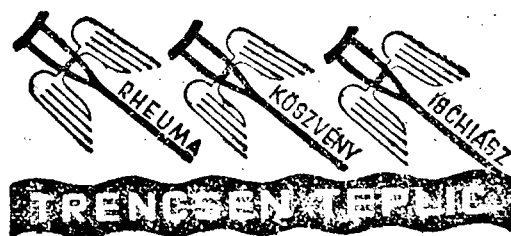
Az AMEFA vezetőségének közlése szerint a vasárnapi mérkőzésen a következő helyérek vannak érvényben: Páholy 80, páholy tagoknak 70, tribün 56, tagoknak 46, állóhely 31, tagoknak 26, diákjegy 20 lei illetékekkel együtt. A vasárnapi elővételi pénztár a Crucea Alba szálló halljában van.

A Hakoah sportegyesület megalakította uszó-szakosztályát

Az arad-i Hakoah sportklub szombaton alakította meg uszós szakosztályát, amely ez évben intenzív tevékenységet kíván kifejteni. A szakosztálynak már megindulásakor 30 tagja van és a taggyűjtések továbbra is folyamatosan vannak. Tekintettel arra, hogy a klubnak záros határidőn belül be kell nyújtania uszói listáját a rendőrséghez, hogy a szabaduszáshoz szükséges centákat elnyerhessék, a Hakoah uszós szakosztálya felhívja mindazokat, akik a szakosztály égisze alatt kívánnak működni, hogy legkésőbb f. hó 17-ikén este 6 óráig jelentkezzenek a klubhelyiségben a szakosztályba való felvétel végett. A Hakoah uszós szakosztálya egyébként június 28-án nagyszabású tehetségkutató versenyt rendez.

O A CFR. Budapesten mérkőzik a Hungária csapatával. Bucuresti-ből jelentik: Sportkörökből kiszivárgott hírek szerint a CFR csapata októberben, vagy novemberben Budapesten mérkőzik a Hungária csapatával. A mérkőzés időpontját még nem állapították körökből kiszivárgott hírek szerint a CFR. csapata meg. A Bucuresti-ben tartozkodó Hungária tegnapi koszorút helyezett el a hősök emlékoszlopára.

O A legújabb sporthírek. Helsinkiből jelentik, hogy a Budafok vándorcsoportja 3:2 (2:1) arányban megverte a Helsinkin Toverita csapatát. — Oslóból jelentik, hogy a harmadik kerület vándor csapata Troudeimban 3:2 arányban győzött az ottani vegyes csapat ellen. — Unieből jelentik, hogy a finn turán levő szegedi csapat pénteken az uniel kerület válogatott csapatát 3:2 arányban megverte. — Cardiffi jelentés szerint a magyar válogatott ökölvívók a walesi válogatottakat 12:4 arányban győzték le.

fürdő betegnek gyógyulást, egészségesnek üdülést nyújt. Prospektus és felvilágosítások a Fürdőigazgatóság után.

ASSZONYOK ROVATA

Rovatvezető: Dr. Dévainé Erdős Böske

Apró, de érdekes divathirek

Fejtől-lábig tartogatunk hölgyolvasóink számára néhány divatujdonságot, amik a demi szezon után kaptak lábra, illetve fejre.

Talán kezdjük mingyárt a fejnél és haladjunk sorjában, nehogy Isten őrizzen, kihagyjunk valamit.

Tehát, fej: egyre jobban terjednek a celofán-szerű nagy toilette-kalapok. Nem tudni miért, lehet, hogy a befőzésre való tekintettel, a kalapot is celofánból készítik, ha szezon végére majd megunják, legyen mivel lekötni a befőttes üvegeket.

Müsorunk következő száma: a ruha és díszel. Az egyszerű, nyári, könnyű ruhácskák legszebb díszei a gombok, mégpedig az üveggombok amely alatt különböző virágok ékeskednek, legtöbbször olyan, amilyen az anyagban előfordul. Ugyanilyen a csatt is.

Tekintsünk egy pillanatra a keztyűkre. Nagyon praktikusak a fekete-fehér bőrkeztyűk toilettekhez. A tenvér fekete, a felsőrész pedig fehér bőrből készül. Nem piszkolódik olyan gyorsan és nagyon elegáns, különösen fekete-fehér ensembéléhez.

Retikülökben nagyon favorizálják a félujságnagyságu, teljesen lapos, fehér retikülöket olyan színű monogrammal, amilyen a ruhák színe és ezek szerint tűzzük bele táskáinkba.

A muszlin-zsebkendők ugyancsak magas tró-

non ülnek, a táskákból a ruhával harmonizáló muszlin-kendő kandikál ki, vagy pedig a nyári melege való tekintettel, ezt fogjuk majd legyőzésre használni.

Harisnyákról ugyancsak mint újdonságokról beszélhetünk. Nyáron nem lesz elegendő nő, akinek ne lenne harisnyatárában legalább két pár pengősnagyságu, lyukakkal ellátott net-harisnya és olyan színű, amilyen a kompléja, de sötét sárral és varrással ellátva. (Ez utóbbit sikk fordítva felvenni.)

A cipőkben nincsen sok változás, de a fazonok nagyon szépek. Legsikesebbek a fekete-fehér összeállításuk. Különösen most ugrott ki egy fazon, amely napok alatt közkedvelt lett: fekete lakk orr, fekete lakk sarok és az oldalak, nemkülönben a hát fehér antilopból készül.

Szmokingokhoz, ha nem viselünk sem bluzt, sem mellényt, olyant színű virágot tűzünk ki a fazonra, amilyen accessoirekkel viseljük. Így ajánlatos rózsaszín kosztümhöz fekete kalapot, cipőt, retikült venni, fekete virággal. Vagy barna összeállítást, barna virággal, de legnyáriásabb a rózsaszín komplé fehér panamakalappal, fekete szallaggal, fekete-fehér cipővel és fehér nagy virággal.

Ezek a pillanatnyi újdonságok, mert tekintve, hogy a divat egy perpetuum mobile lehet, hogy holnap már más, sőt egészen más lesz a divat.

Divatposta

Szürke ruha. Nem írta meg, hogy elegáns ruhát akar-e a beküldött anyagból vagy csak délutánit, egyszerűt. Azt sem, hogy fiatalos-e vagy idősebb. Mindazonáltal azt ajánlom, hogy csináltasson egy négy oldal szemberáncsal ellátott szoknyát, széles fekete lakkövvel, a derékon elől magasan záródó vagy bubigallérban végződő fehér taft vagy georgettemellény legyen. tesszék szerinti nagyságban és amelynek egyik sarkát nagy fekete, vagy ha élénkebbet akar, piros monogram diszítse. Az ujjak vállban kicsit puffosak legyenek. Ez egyszerűbb, angolosabb fazon. Lehet azután belőle, ha van hozzá kabátja, szürke vagy fekete, egy elől feketével végig-gombolt ruhát csinálni, fekete övvel, reverekkel vagy habos fehér zsabóval. Üdvözet.

Szeretem a szepet. Halványkék ruhájához, ha az anyag sima, ajánlom a következő fazont, amely biztosan jól állna olyan fiatal nőnek, mint Maga. A ruha felső része lefelé irányuló, spiccesen vezetett 10 soros szegőzés legyen, pici álló nyakkal, amelyet elől sötétkék elálló nyakkendő tart. Szegőzött öve nagy, sötétkék gombbal, két hamisan ráállított, ugyancsak szegőzött zseb, két nagy sötétkék gombbal, elől a szoknyán egy szemberánc. A szegőzés helyett lehet sötétkék steppelést is alkalmazni. Ez nagyon kedves fazon. Üdvözet.

Babus. Nagyon szép lenne pl. egy fehér klotok vagy selyempiké ruha erre a célra. Egyszerű angolos fazont csináltasson belőle, fehérből, ez a legszebb. De ha ragaszkodik, szép lenne a szmoking is belőle fekete bársony nyakkal, fekete gombokkal, fehér-fekete kalappal, ugyanilyen cipővel. Üdvözet.

Kérjük olvasóinkat, hogy leveleiket mindig rovatvezetőnk címére: Budapest, Teréz-körut 35. küldjék.

Hasznos tudnivalók

Befőzésnél, ha celofánnal kötiük le az üvegeket, ajánlatos a celofánt először bevizezni vagy vízesruha között tartani néhány percig. Mert csak így lesz szép sima az üveg tetején.

Hogy a vékony üveg el ne pattanjon, ha forrón akarjuk beönteni a lekvárt vagy jamet beléjük és dunsztolás nélkül tesszük el, ajánlatos az üveget először gőz felett tartani legalább 5 percig.

Lekvárral vagy jammal telt nagy lábast soha ne tartsunk földön, mert ha valami egy vigyázatlan pillanatban, akár csak egy apró szem is, beleesik, megromlik tőle az egész.

Elegáns, tartós, jó

füzők, melltartók

SALVATOR-cégnél

2552 Arad, Piata A. Iancu 21.

Speciális strand- és sportfüzők!

Konyhatíkok

Eperbefőzés. Vesszünk szép ép epreket és bő vízben megmossuk, a száráktól megtisztítjuk és szitán keresztül lecsurgatjuk a vizet róla. Minden kiló eperhez 60 deka porcukrot vesszünk. A lábába berakjuk és feltesszük főzni. Addig főzzük, amíg 5 percig forr, azután lassan, folytonos keverés közben belekeverjük a porcukrot és ezzel így hagyjuk tíz-tizenöt percig forrni. Vigyázzunk, hogy maradjon benne néhány egész szemű eper is. Akkor le vesszük a tűzről és folyton keverjük tíz percig, hogy megsűrűsödjön. Belekeverünk egy késhegynyi salicilt is. Várunk amíg ki nem hűl, akkor üvegekbe rakjuk és celofánnal lekötjük. Ezután egy vagy két nagy lábba vizet teszünk, az üvegeket papírba csomagoljuk és feltesszük forrni, de letakarjuk az üvegeket rongyokkal. Öt-tíz percig hagyjuk forrni a vízben, le vesszük, bennehagyjuk fél napig és azután berakjuk a spejzba a kész eperjamet.

Más módon. Az epreket — éppen úgy mint az előbbinél — megtisztítjuk száraitól és szitán lecsurgatjuk a vizet róla. Itt is minden kiló eperhez 60 deka cukrot vesszünk. Vesszük a nagy lábast, amibe főzni fogjuk és egy sor porcukrot, egy sor epreket, így folytatva beletesszük. Egy fél napig hagyjuk, hogy ebben a cukorban álljon és közben összekeverjük vigyázva. Fél nap után feltesszük főzni és 15 perc alatt megfőzzük. Levéve, mindjárt melegen üvegekbe rakjuk, miután az üvegeket gőz felett megmelegítettük, dunyha közé tesszük és éjjelen át ott tartjuk. Reggelre készen van a jam.

BUDAPESTRE

junius 1. — 28. között

utólagos 2.50 Pengős vizum
és 50% vasuti kedvezmény.

Igazolványok a
WAGONS-LITS//COOK

Menetjegyirodában.
ARAD, Minorita-palota

BĂILE EPISCOPESTI

(Püspökfürdő)

Oradea mellett.

600 év óta használják eredménnyel 42° C. kénes rádiumos hőforrásait, rheuma, köszvény, csusz, ischiás, valamint női bajok ellen

Iszapfürdő,

iszappakolások. Villany szénsav fürdők, szakorvos felügyelete mellett.

I. oszt. teljes penzió, szálloda, háromszori étlapszerű étkezés, gyógyfürdő vagy hullámfürdő,

Junius és szept. 180 lei naponta

Julius és aug. 220 lei

II. oszt. penzió 125 lei

Gyermekek p. 12 évig 100 lei

50 százalékos vasuti kedvezmény visszautazásnál.

Elsőrangú tánczene. Cursalonban minden este tánc. — Orthodox kóser étterem.

Románia egyetlen

hullámfürdője.

Megnyílik Arad-on a kereskedelmi liceum

Április elsején szentesítették azt a törvényt, amely új alapokra helyezi a kereskedelmi oktatást, mert az eddigi, három évtizeddel ezelőtt adott szervezet az idők folyamán elavult és többé nem felel meg a mai kor követelményeinek. Az új törvény szerint az eddigi négy osztályos felső kereskedelmi iskola helyébe 8 osztályos liceum alakul, ez a liceum ugyanúgy van megszervezve, mint az elméleti liceum, csak az alsó foktól kezdve gyakorlati szakoktatásban is részesíti a tanulókat.

A kereskedelmi liceum első osztályába az elemi iskolát végzett növendékek iratkozhatnak be. Az oktatásügyi törvény nagy előnyöket biztosít a liceum alsó négy osztályát végzett növendékeknek, amennyiben ezek hivatali pályára léphetnek s önkéntesi joguk van.

Az arad-i felső kereskedelmi iskola szeptember 1-től fogva kereskedelmi liceummá alakul, ugyanígy városunk egy új iskolatípussal gazdagodik. Ez az új iskolatípus hézagpótlónak mutatkozik, amennyiben tömegesen kéri a tanulókat az előjegyzést a kereskedelmi liceum első és ötödik osztályába. Az iskola igazgatóságától kapott értesüléseink szerint nem lehetetlen, hogy párhuzamos osztályok beállítására lesz szükség, ha a jelentkezők száma túlhaladja a 110-et. Szükségesnek tartottuk ezeket olvasóközönségünk tudomására hozni most, hogy az elemi iskolákban befejeződnek az évvégi vizsgák és az iskola választása nagy gondot okoz a szülőknek.

Az ország legjobb lovasai

az arad-i Lovar Egylet versenyén

Vasárnap rendezi az arad-i Lovar Egylet nagyszabású versenyét. Mint előző hirdásainkban közöltük nagyszabású díjak kerülnek a várban lévő versenypályán eldöntésre és az évente egyszer megrendezésre kerülő lovasversenyre az ország legjobb lovasai küldték el nevezésüket. A mai nap folyamán már igen sokan érkeztek meg a résztvevő tisztek közül, akik legjobb lovaikkal indulnak vasárnap az arad-i közönség előtt. A verseny rendezősége úgy intézkedett, hogy a versenyt délután három órákor kezdik, hogy azok, akik a hat órákor kezdődő futballmérkőzést is meg akarják tekinteni, a nagyszerű sportot nyújtó lovasversenyben is gyönyörködhessenek. A belépőjegyek árát is egész minimális összegben állapította meg a rendezőség, hogy mindenkinek lehetővé tegyék a verseny megtekintését.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A forgalom csökkenése miatt az összes textilgyárak leszállították az árakat

Három és tíz százalék között mozog az ármérséklés — Az arad-i ipartelepeken teljes üzemmél dolgoznak

Általános érdeklődést keltett lapunk szombati számában megjelent tudósításunk, amely a textil szakmában bekövetkezett árszállításról számolt be. Tegnap cikkünk kiegészítéseként közöljük most azt az értesülésünket, hogy az árredukciót nemcsak az ókirályi, hanem az ardeal-i, a banat-i és bucovina-i összes gyárak is végrehajtották és így az arad-i textiliparvállalatok is a viszonyoknak megfelelő mértékben mérsékeltek árakat. Olyan vállalat is van, amely már három héttel ezelőtt redukálta árait átlag 6 százalékkal. A nagy árukészletekre való tekintettel az ország egyes vidékein lévő gyárak üzemeiket korlátozták is, azonban az arad-iak most is teljes munkáltszámmal dolgoznak és olyan nagy gyárat is ismerünk, amelyben 24 órán át szünet nélkül folyik a munka.

Az árszállítás százaléka az árucikkek szerint változik. Egyeseknél három és hat százalék, de van olyan is, amelynél eléri a 10 százalékot. Az ármérséklés oka elsősorban a forgalom visszaesése. A fogyasztók kereseti viszonyai még mindig nem javultak meg, a nagyobb jövedelműek pedig azért tartózkodnak most a jelentékenyebb vásárlástól, mert a külpolitikai feszültség következtében részben félreteszik kenesetüknek azt a részét, amelyet eddig ruházkodásra, vagy szórakozásra költöttek el. A falusi lakosság is hetek óta tartózkodik az árucikkek beszerzésétől, mert ideje nagy részét mezőgazdasági munkával tölti el. A kitűnőnek ígérkező termés eladása

után azonban kétségtelenül ismét megindul a forgalom és újból teljesen megtelnek az üzletek vevőkkel.

A gyárak is számítanak erre és termelésüket már ezért sem csökkentették le. Egyébként pedig májusban és júniusban az előző évek folyamán se volt számottevő forgalom a kereskedésekben és mindig csak ősszel indult meg az élénkség a gazdasági életben. Most annyiban változott a helyzet, hogy a nyári pangás néhány héttel előbb kezdődött meg, mint máskor. A gyárak által végrehajtott árcsökkentéssel kapcsolatban azt a feltűnést keltő értesülésünket is közöljük, hogy egy idő óta a külföldi nyersanyagok beszerzésére nincs olyan sok illegális költség, mint régebben volt. A gyárak könnyebben hozzájuthatnak a külföldi nyersanyagokhoz és már ezért sem ragaszkodnak az áruk régi áraihoz.

A fogyasztók mindenesetre örömmel fogadják az árak mérséklését és azt várják, hogy más közszükségleti cikkek — különösen a piaci élelmiszerek — árai is leszálljanak. Ugyanis sajnálattal állapítható meg, hogy Arad-on: a kitűnő termőföldök, veteményes kertek közvetlen szomszédságában megdöbbentő drágaság uralkodik a piacon. A kültek piaci árusok ugyanis ellenőrzés nélkül hajtják fel az élelmiszer-árakat és a szerényebb jövedelműek megélhetését ezzel még jobban megnehezítik. A városházán működő ármezsgé bizottságnak behatóan kellene foglalkozni ezzel a rendkívül fontos gazdasági kérdéssel.

Mindössze ötszáz fellebbezés érkezett be az ideai adómegeállapítások ellen az arad-i pénzügyigazgatósághoz

Az appelláták tárgyalását hétfőn kezdi meg a bizottság és négy hét múlva befejezi — Fontos utbaigazítás az adózók számára

E hó 15-én, hétfőn kezdi meg tárgyalásait az arad-i adókievetési pénzügyigazgatóságon az adófelebbezési bizottság, amelynek elnöke most is Orezeanu törvényszéki főelnök, helyettesei pedig a törvényszéki tanácselnökök. Más években hónapokon át tárgyalt a felebbezési bizottság, de az idén legfeljebb négy héten át fog működni, tehát jövő hó közepéig befejezi üléseit. Ez éppen ugyanis szokatlanul kevés felebbezés érkezett be az adózók részéről, a pénzügyi kincstár pedig szintén kevesebbet apellált, mint tavaly.

A múlt évről elővezetett egyenes adók felebbezési határideje e hó 4-én járt le, tehát már tiszta kép alkotható az ideai felebbezésekről. A kincstár általában megnyugvással fogadta a múlt évben megállapított adók folyó évre való elővezetését és csak kevés adózáni konstata a forgalom-, illetve jövedelem-emelkedést. Ezeknél megfelebbezte a múlt évi adóelővezetést és a tavalyi adó emelését kéri. Az a néhány száz kereskedő, iparos, gyáros és szabadfoglalkozású adózó pedig, aki felebbezést nyújtott be a tavalyi adóval szemben, azért kívánja a leszállítást, mert lecsökkent a jövedelme. A részvénytársaságok felebbezési határideje még nem járt le teljesen, mert azok adókievetése csak e hó elején ért véget és a törvény értelmében az adókievetési jegyzőkönyv átvételétől számított husz napon belül nyújthatják be a felebbezést.

Ez alkalmából az alábbi ismertetést közöljük a felebbezési tárgyalásokkal kapcsolatos tudnivalókról:

Minden felebbezési tárgyalás eredménye voltaképpen attól függ, hogy bizonyítani tudja-e az adózó állításait? Bizonyítékul elsősorban azonban a könyvet és a könyv mellékleteit fogadják el. Mihelyt a legkisebb kétely is felmerül, már a szakértők kirendelésére kerül a sor. A szakértőkről az adótörvény 82-ik cikkulusa intézkedik. A felebbezési hatóság könyvszakértőt, vagy másféle szakértőt is kirendelhet, ha a felebbezés elbírálásánál szakvéleményre van szükség.

Könyvszakértőnek csak az olyan hites szakértő nevezhető ki, aki a pénzügyminiszter által jóváhagyott és a Könyvelők Testülete által elkészített névjegyzékben szerepel.

A törvény világosan közli, hogy a szakértői véleménynek csupán az egyes könyvelési tételek technikai magyarázatára szabad kiterjeszkedni. Minden olyan indoklás, mely valamely összegnek megadóztatására, vagy adómentességére vonatkozik, az egész szakértői vélemény érvénytelenségét vonja maga után. Vagyis: a szakértői véleménynek csakis technikai könyvelési magyarázatnak szabad lennie. A szakértő nem jelentheti ki azt, hogy bizonyos összeg adóköteles-e vagy sem. Egyáltalában nem nyilváníthat olyan véleményt, amely túlterjed a könyvmagyarázaton. Ez nagyon fontos szabály, de a szakértői vélemény értékéből semmit sem von le, mert hiszen a helyes könyvelési magyarázathoz csakis helyes következtetésre juthat a felebbezési hatóság.

A végrehajtási utasítás szerint a kincstár képviselője köteles a szakértői véleményt figyelemmel tanulmányozni és ha azt találja, hogy a szakértői vélemény vét a fenti szabályok ellen, annak megsemmisítését kell kérnie. Ha megsemmisítik a szakértői véleményt, más szakértőt kell kirendelni.

Az adózónak jogában áll ellenszakértők kirendelését is kérni a saját költségén. Nagyon fontos szabály az, hogy a felebbezési hatóság semmiféle terhe alatt köteles az érvényes szakértői véleményt figyelembe venni.

A kellően megindokolt felebbezés, a szabályszerűen vezetett könyvek és helyes szakértői vélemény azok az eszközök, amelyekkel az adózó elérheti célját a felebbezésnél, vagy pedig védekezhetik a kincstár felebbezésével szemben.

A felebbezési tárgyalásra tehát mindenkinek úgy kell elkészülnie, hogy már előzőleg megszeresse összes bizonyítékait, tökéletesen tisztában legyen a jogszabályokkal, könyveit teljesen rendben tartva, a bizottság rendelkezésére bocsátja.

hassa és készüljön fel minden körülmények között arra is, hogy a legkisebb kétség esetén akár könyvelési, akár más szakkérdésről van szó, a szakértő kirendelését kérhesse.

Az adótörvény életbeieptetése óta a joggyakorlat már annyira kifejlődött, hogy ma már a kellőképpen felkészült adózó remélheti igazságos ügyének kedvező elintézését.

= KÉTMILLIÁRD LEI ÉRTÉKŰ DEVIZÁT IRÁNYZOTT ELŐ A KÜLKERESKEDELMI HIVATAL AZ ÁPRILISI, MÁJUSI, JUNIUSI KÜLFÖLDI ÁRUIMPORT KIFIZETÉSÉRE. Bucuresti-ből jelentik: A Külkereskedelmi Hivatal és a Banca Nationala most hozták nyilvánosságra döntésüket az április-május-juniusi évnegyedre szóló áruimport deviza fedezetéről, amelyet kerekén kétmilliárd leiben állapítottak meg. Ebből 350 millió leit már előlegként folyósított a Jegybank, kb. 1700 millió leit pedig utólag állapított meg, tehát az egész devizadiszponibilitás kb. 2 milliárd le. Ebből Ausztriára 305 millió le (130 millióval több, mint az előző évnegyvedben), Csehszlovákiára 450 millió le; a többi országok diszponibilitását nem közölték Bucuresti-ből. Annál megállapítható, hogy Törökország számára 30 millió le, Görögországra 40 millióval, míg az Északamerikai Egyesült Államokra 20 millió le emelték a devizaátutalási lehetőséget.

= Petroleum-ármezsgé-ellenőrző és szétosztó központi hivatal akarnak felállítani. Bucuresti-ből jelentik: Felsőbb gazdasági körökben az a terv merült fel, hogy kormányrendelet alapján petroleumeladási és ármezsgé-ellenőrzési országos hivatalt állítsanak fel Bucuresti-ben. Ennek a központi hivatalnak az volna a feladata, hogy központossítsa a kőolajtermékek szétosztását és megállapítsa egy a belföldi fogyasztásra szánt, mint az exportálható petroleumtermékek eladási árát; A kormány ugyanis racionálisan akarja felhasználni a kőolajat és összes termékeit, amelyek a hadfelszerelési üzemek számára is rendkívül fontosak. A petroleumvállalatok és az exportőrök már előre óvást emelnek az új hivatal felállítására és működésére ellen, amely megbénítja a kereskedelem szabadságát, megnehezíti a petroleumvállalatok működését és illetéktelenül állapítaná meg az árakat. A fővárosi sajtó még arra is rámutat, hogy a tervezett új hivatal bizonyára nagy költségekkel működne és valószínűleg ezeknek fedezésére új taksákat kellene megállapítani.

Hol kíván nyaralni?

Az Aradi Közlöny társasutazásai és általán-rendszerű egyéni nyaralásai

a Napi Apok Egyesült Utazási Országoknak rendezésében,

a legkellemesebb és legolcsóbb nyaralási lehetőségeket nyújtják Önnek bő választékban.

Már igénybevehető:

Carmen Sylva-n, a Fekete-tenger partján, 10 teljes nap, oda-vissza szóló vasuti költséggel, teljes ellátással — 2,750 lei. Társasutazás (hosszabbítás lehetséges). Indulás: június 19. Visszaindulás: június 30. **Jelentkezési határidő: június 15.**

Baia-Mare-n egyéni általán-nyaralás. Jelentkezés bármikor. Teljes ellátás, folyóvízes szállodai szobákban **egy hétre 950 lei, 10 napra 1,350 lei, 1 hónapra 3,650 lei.**

Sovata-n általán-kurák egész nyár folyamán, a főszezonban is, legelőnyösebb áron. Kérjen tőlünk árajánlatokat, igényei, az időtartalom és a kezdési időpont megjelölésével.

Előkészületben:

Konstantinápolyi társasutazás Várnai társasutazás, Körutazás az ország legszebb fűrdőhelyein. Tizenöt napos társas-kirándulás autókaron.

Figyelje részletes közleményeinket.

Kérjen prospektust!

A finomabb, megbízhatóbb és egészségesebb Diadala! A „Brilliant-Extra Primissima Primeros” minősége meghódítja az egész világot! Győzdön meg osodálosan bársnyos, alig érezhető finomságáról, sohasem fog egyebet használni.

A pénzforgalom egyszerűsítése céljából meghonosítják a postai bónok rendszerét

A postavezérgazgatóság elhatározta, hogy a belföldi forgalomban bevezeti a postai bónrendszer, amely más országokban igen hathatós segítségére van a postai pénzforgalom lebonyolításának. A postai bónrendszer abban különbözik a postautalvány rendszerétől, hogy a postai bónokat minden belföldi postahivatalnál be lehet váltani, tehát bárki jelentkezik bármely hivatalnál postai bónnal, annak értékét megkaphatja. Kétféle összegű bón lesz: 500 és 1000 leies. Ezeket a bónokat a kiállításától számított 30 nap alatt kell beváltani. Ilyen postai bónokat egymillió lei értékig lehet kibocsátani.

A postai bónok előnye vitathatatlanok, minthogy a közönség számára pénzüsszegek kiadása szempontjából olyan lehetőséget nyújtanak, hogy a postai pénzküldemények beváltása a leg egyszerűbb eszközökkel történhetik. A postai bónok illetve a következők lesznek: 2 százalék a postai kezelésért, 1 százalék pedig az ellenőrzésért, levelezésért és az összeg szállításáért. A postai bónokra vonatkozó szabályzatot a közlekedési miniszter már be is mutatta az uralkodónak jóváhagyás végett.

= AZ ÜZLETEK NYÁRI ZÁRÓRÁJA. București-ből jelentik: A Kereskedelmi Kamarát értesítette a munkaügyi minisztérium, hogy az üzletek nyári záróját megállapította. Ennek megfelelően június 15. és szeptember 15. között délelőtt 7—1, délután 4—8 órák között lesznek nyitva az üzletek.

= Felhívás a munkakamarai félszázalékos alkalmazotti adók levonására és befizetésére. Néhány nappal ezelőtt közöltük, hogy a pénzügyminisztérium leiratot intézett az arad-i pénzügyigazgatósághoz és a Munkakamarához. A miniszteri rendelet azt tartalmazza, hogy a teljes fixfizetés fél százalékát le kell vonni az alkalmazottól és éppen úgy be kell fizetni a pénzügyigazgatóságához, mint a rendes alkalmazotti adót, tehát a fixfizetésből levont munkakamarai és alkalmazotti adót minden hónap első napjaiban kell befizetni az állampénztárba.

A nyár hírnöke:
a szép szabadságidő.

„HAPAG” északi utazások 1936.

a szórakoztató utakat lebonyolító
„Milwaukee”, „Rellance” és „St.-Louis”
gőzöskkel.

Norvégia és a Spitzbergák csodáihoz.

Izland—Spitzbergák ut jul. 15. — aug. 7.

Nordkap—Spitzbergák ut jul. 17. — aug. 4.

Izland—Spitzbergák ut aug. 2. — 23.

Keleti tenger—Norvégiai ut aug. 9. — 25.

A HAPAG-utak a legtéljesebb mértékben kielégítenek.

Kérjen felvilágosítást és prospektust:

HAMBURG-AMERIKA LINIE S.A.R.

képviselője:

KÜNSTLER

Vizum és Utazási Iroda Arad,
Bul. Reg. Maria 24. Telefon 86. 461

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
föld.

A HEGYEK KIRÁLYA,

HANNES SCHNEIDER, aki NICOLAE román királyi herceget és SCHACHT német pénzügyi diktátort tanította sielni, megteremtette a sielés esztendőn keresztül veretlen jubilál

Pöstyén, 1936 június közepén.
(Copyright by Jób Paál.)

A hajában már legalább annyi az ősz szál, mint a fekete, az arcának valamilyen egészen különös színe van. Negyvenhat esztendőn keresztül égette ezt az arcot az Alpések napja, de azért itt is, ott is meglátszik rajta a friss napsütés nyoma. Amikor végigmegy a parkban, dülöngél, akárcsak a tengerész, ha hónapokig tartó tengeri ut után először éri a lába a szárazföldet. Nem szereti a társaságot és meg is mondja nekem:

— Az embereket általában kerülöm, egyetlen passzióm: a magány. Szeretek egyedül csavarogni a hegyek között, leülni a patak szélére, vagy órákig várni valahol a *Trittkopf*-on a szarvast. Nyolc napnál hosszabb időt eltölteni egy nagy városban: már kin és szenvedés a számomra...

Nincsen a világnak primadonnája, akinek nevét jobban szárnyára kapta volna a hír, mint az övét. Egy csomó ragyogó sikerű filmnek a főszerepét játszotta, de ezekben a filmekben nem a parketten táncol a hős, hanem a napnak minden percében az életével játszik Tirol és Svájc égne meredő havasai között. Ezekben a filmekben a lavina nem trükk, hanem — valóság.

Ha végigmegyek vele a pöstyéni parkban, minden ember utánunk fordul.

Suttogva mondják átszellemült arccal egymásnak az emberek: „ez itt a *Hannes Schneider*”. A szavainak furcsa csengése van, mint általában a hegyi emberek, nehezen és vontatottan szól. A szülei egyszerű parasztok egy kis faluban, ahol *mindössze hatvannégy lélek lakik* és ez az egyszerű, négy polgári végzett parasztyerek megdöntötte a si birodalmában a norvégek évszázados szisztémáját és megteremtette az úgynevezett *Arlberg-stílust*, amelyet elfogadott az egész világ. A japán kormány táviratilag hívta meg Nipponba, az idén már a francia si-vizsgákon is ő elnököl.

Ősszel Amerikába utazik...

Azért, hogy — ahogy mondja — megtanítsa sielni Amerikát...

Egy parasztyerek a korcsában meglátja a sítalpakat

Az életéről beszél.

Egyszerű kerestelen szavakkal így kezdi:

— Negyvenhat éves leszek tíz nap múlva, az *Arlbergen*, *Stubenben* születtem. Ez a kis falu, a maga hatvannégy lakosával az *Arlberg* nyugati oldalán fekszik. A szüleim közönséges parasztem-

Harminc esztendő — százezer tanítvány

— Tizenhat éves voltam akkor és a si-teóriáról meg a pedagógiáról halvány fogalmam se volt. A legnagyobb fájdalmat az okozta nekem, hogy mint tanítónak, már nem volt szabad résztvennem az osztrák versenyeken, ezért beiratkoztam a davosi si-klubba és négy éven keresztül a davosi, grünewaldi, pontresinai versenyeken mindig — de mint svájci! — én nyertem meg az első díjat. A rendszeremen huszonöt évvel ezelőtt kezdtem gondolkodni és akkor állítottam fel azt a szabályt, hogy szemben a norvégek módszerével, új alapokra kell helyezni az egész sielést. A mi terepünk sokkal meredekebb, mint Norvégiáé és akkor kezdtem hirdetni, hogy meghajtott térdekkal és hátradulva gyorsabban lehet futni, mint egyenesen állva és előredűlve. Ezzel a módszerrel egyik diadalt a másik után arattam. Rengeteget támadtak, azt mondták, hogy az én rendszerem árt a si esztétikájának, de az eredmények az egész világon engem igazoltak. A rendszeremet, amelynek hivatalosan „*Arlberg-szisztéma*” a neve — ma már Norvégia és Svédország is elfogadták és mindenütt az én módszerem alapján sielnek az emberek.

— Harmic év alatt százezernél több embert tanítottam meg sielni, hozzám jött el a belga király is és *Nicolae* román herceg. Az én tanítványom volt *Schacht*, Németország pénzügyi diktátora és szerte a világon mindenfelé az én tanítványaim oktatják ma a legszebb téli sport híveit. Igazi karrierem — ha szabad ezt a szót használnom — a háboru után akkor kezdődött el, amikor megjelent az első filmem. Ez 1920-ban történt, de ekkor már a járt si-iskolám volt, mert közben a háboru után megházasodtam és önállósítottam magamat. Az első filmet — „*A si csodái címmel*” —

berek. Tíz esztendő voltam, amikor először láttam sítalpakat. Karácsony délutánján bementem az apám után a „*Zur Post*”-hoz címzett korcsmába, ahová egy bregenzi ur, *Viktor Sohn*-nak hívják, furcsa szerszámokkal tért be. Már láttam előbb is, amint keskeny léceivel sebesen siklott a hegy oldalán. A léceket a sarokba támasztotta és mialatt forralt bort ivott, én a sarokba somfordáltam és alaposan szemügyre vettem ezeket a deszkákat. Másnap aztán bementem a falunkbelli asztalosnak, *Mathies* bácsinak a műhelyébe és addig kunyoráltam neki, amíg nekem nem adta azokat a deszkahulladékokat, amiket a szánkók talpáról lefaragott. A deszkát elől dróttal láttam el, hátul szöveget vertem bele, hogy ki ne csusszon a cipőm, az erdőben kivágtam két vékony fenyőágat és elkezdtem sielni...

Ebben az időben a sielés nálunk még ismeretlen fogalom volt és engem nemcsak a gyerekek — összesen hatan jártunk a stubeni iskolába — hanem tanítónom, *Fräulein Hofbauer*, kinevettek és eszelősnek is tartottak. Egyedül az apámnak tetszett a móka és az apám szabadomra engedett.

— Egész nap jártam a hegyeket...

— A következő évben, ezerkilencszázegyben építették az *Arlbergen* a híres *Ulmhütte*-t és *Weiser* tanár *Ulm*-ból meglátott sielni a magamfariálta deszkákon. Megtetszettem neki és tőle kaptam ajándékba az első igazi si-talpakat. Én voltam a világ legboldogabb embere... Összeismerkedtem *Sohn* urral, akit először láttam sielni az életemben — ő egy norvég diáktól tanulta meg a sielést — és két évvel később *Vorarlbergen* egy ifjusági leugrásnál engedélyt kaptam arra, hogy résztvegyek a felnőttek versenyén. Gyertyaszentelő *Boldogasszony* napján együtt ugortam a nagyokkal és — megnyertem az első díjat. Egyik siker a másikat követte és harminc évvel ezelőtt egy derék st. antoni vendéglősnek, *Schuller* urnak az az ötlete támadt, hogy az idegenforgalom emelésére központi fűtéssel kellene berendezni a szállodáját. Ebben az időben *St.-Anton am Arlbergen* — ez ma a shi Mekkája — mindössze három székényl vendégfogadó és ezekben alig pár tucatnyi szoba volt...

— *Schuller* ur hallott rólam és megkérdezte tőlem: nem lenne kedvem hozzá, hogy a *Hotel Post*-ban — így hívták a szállodáját — sielni tanítsam a vendégeket. Sugárzó arccal fogadtam el az ajánlatát és teljes ellátásért és napi három korona fizetésért beszegődtem hozzá és *Stuben*-ből átköltöztem *St.-Anton*-ba.

dr. *Arnold Fank* készítette és ennek szédületes sikere volt. A *Jungfrau*, *Jochon*, a *Feldbergen*, *Garnisch*-ban készültek a felvételek és tulzás nélkül mondhatom, hogy meghódítottam az egész világot. A következő évben kijött az új film: *Rökavadaszat az Engadinban*, azután a többiek, — a *Sors hegye*, a *Küzelem a hegyekkel*, a *Szent hegy*, a *Fehér mámor*, — amelyekben a *Hitler* Adolfjal kapcsolatban olyan sokat emlegetett *Leni Riefensthal* volt a partnerem és 1925-ben már husz si-oktatót kellett alkalmaznom az iskolában. Ma harminc tanító dolgozik nálam *St.-Anton*-ban.

Hannes Schneider Amerikába készül

— Hat évvel ezelőtt Japánban voltam, a japán kormány meghívására huszonhat előadást tartottam a szisztémámról és hat helyen rendeztem kurzust. Ausztriában én vagyok a si-vizsgák állami biztos, de az idén erre a tisztre meghívott Franciaország is. Egy-egy tanítóm állandóan Olaszországban, Franciaországban, Svédországban tanít. Évenként 3—4000 svéd növendékem van, tanítóim között ilyen nevek akadnak: *Rudi Matt*, *Friedl Pfeiffer*, aki az idén a legnagyobb díjakat nyerte meg, *Willy Walch*, *Tóni Marth*, közben megjelent a könyvem és közben — eltörtem a lábamat, a lábamat, sántitok és — forró iszapba pakkolnak *Pöstyénben* minden reggel, napjában kétszer is. A pöstyéni kura használ, de én alig várom, hogy újra a hegyek között legyek. Ma már nem vagyok aktív, inkább felügyelek és besoztom a növendékeket, az ősszel Amerikába megyek, — egyik tanítóm, *Ottó Lang* odakinn van —, hogy az amerikaiakat megtanítsam sielni

— Azt hiszem, sikerülni fog...

Paál Jób.

Az Aradi Közlöny nyaralási akciója

Tíz gyönyörű nap Carmen Sylva-n,
a Fekete-tenger legszebb fürdőhelyén

Keddig lehet jelentkezni az utazásra

Carmen Sylva-i nyaralási akciónk napról-napra nagyobb érdeklődést kelt a nyaralónívágó közönség körében. A gyönyörű Fekete-tengeri fürdőhelyen való nyaralást eddig a közönség tekintélyes része anyagi okokból nem engedhette meg magának. Tíznapos nyaralási akciónk most lehetővé teszi mindenki számára, hogy a tengerpart festői szépségeit megismerhesse.

A tíznapi nyaralás részvételi díja ugyanis utazási és minden más mellékköltséget beleszámítva mindössze 2750 lei.

A jelentkezési határidőt végsőként június 15-ben állapítottuk meg, ezen az időpontra tul jelentkezéseket már nem fogadhatunk el.

Indulás június 19-én Arad-ról délután 4 óra 15 perckor a 202. számú gyorsvonattal Bucuresti felé. A vasuton helyekről, nagyobb számú utas esetén különkocsiról a rendezőség gondoskodik. Carmen Sylva-n az utasok elhelyezése kettesével történik kétágyas szobákban, a tengerparthoz közeli szépfekvésű villákban. **Ellátás, napi háromszori étkezés: reggel kávé vagy tea, sütemény, ebéd háromfogásos, vacsora kétfogásos.** Aki meg akarja hosszabbítani nyaralását és ezt még indulás előtt bejelenti, az mindössze 200 lei-t fizet vasuti díj-különbség megtérítése címén és ezenkívül napl 170 lei penziódíjat. Aki meghosszabbítási szán-

dékát később jelenti be, Constanta-tól visszafelé teljes vasuti jegyet fizet. Kedvezményes vasuti jeggyel, vagy díjmentesen utazóknak 1000 lei visszatérül a részvételi díjból.

Jelentkezni kedd délig lehet. A Carmen Sylva-i nyaraláson résztvevők péntek délután indulnak Bucuresti felé. Arad-tól Carmen Sylva-ig vezető kíséri a nyaralókat, akiket a fürdőhelyen a rendezőség fogad.

Olcso és tükéletes nyaralást
nyújtunk Baia-Mare-n

Nem véletlen, hogy már régóta festőkolonia telepedett meg Baia Mare-n, mert valóban a gazdagon megajándékozott természet felejtethetetlen látványt, száz és száz festő ecsetjére való témát kínál itt. Mindent megtalál a nyaraló Baia Mare-n: a kedves kis város kellemes, hangulatos élénksége, mellette nagy nyugalom, a természet változatos képei. A kitűnő strandfürdőn kívül szabad folyóvízben is lehet fürödni. A Napilapok Egyesült Utazási Osztályának rendezésében a lehető legolcsóbban tesszük lehetővé a közönségnek a Baia Mare-n való nyaralást. Teljes ellátással, borralvalóval és mellékköltséggel együtt:

egy hétre 950 lei, tíznapra 1350 lei, félhónapra 1960 lei és egy teljes hónapra 3650 lei nyaralási akciónk költsége, amiben benne van a teljesen modern Stefan Voda-szállóban való lakás,

naponta háromszori étkezés, borralvalók, mellékkiadások. Ezek a rendkívül olcsó árak a főszezonban is érvényesek. Ugyazás egyénenként történik, bárki bármikor mehet és bármennyig tartózkodhatik. Kedvezményes utazási lehetőségről gondoskodunk. Gyermekek tízéves korig féldíjat fizetnek.

A tengerpartra menekülnek
a korai nyaralók az itthoni
rossz időjárás elől

A gyönyörű tavasz után nagyon is zord nyáreleje kezdődött Ardeal inneni részében. De alig hogy elhagyja a vonat a sinai-i hegyeket, verőfényes nyárba lépünk: Bucuresti-ből állandóan 30 fok körüli meleget jelentenek. A tengerparton meg épenséggel ragyogó nyár van és ezrevel menekülnek ide az ország minden részéből a nyaralók, valóságban megszöknek az otthoni rossz időjárás elől.

A meteorológiai intézet egyébként az ország többi részében is jó időt jelez június közepétől kezdve és különösen júliusra és augusztusra kánikulai időjárást mond be. De arra is figyelmeztet az időjósok, hogy ezidén már

Bel- és külföldi orvosprofesszorok által a legmelegebben ajánlva a vese, hólyag, gyomor és epebántalmaknál

a pap-tamási „LITHYNIA” ásvány-víz
Gyógyít! Udit!
Kapható mindenütt.
Főterakat: KARDOS MIKLOS utódai Arad, Strada
Eminescu 16
Telefon 686. 972

kora szeptemberben hidegek lesznek és hosszú, kemény tél ígérkezik.

A nyaralóközönség szempontjából tehát a következő megoldás ajánlatos: a korányári hetekben a tengerpartra menni, július és augusztus forró heteiben a magaslati vidéket keressük fel és minél rövidebbre fogjuk a nyaralási terveinket, mert szeptemberben talán már si-kurzusra mehetünk.

Hol szálljunk meg?

Arad-on:

FEHER KERESZT nagyszálló

Elegáns, komfortos szobák, hideg-meleg folyóvízzel. Szobaárak napi 90 és 120 leitől kiszolgálással együtt. —
Napl pensio Lei 175.

Timisoara-n:

PALACE-CAFÉ Menü rendszer.
RESTAURANT Idegenek
találkozóhelye

Cluj-on

Nívós, elegáns
szálloda és kávéház

NEW-YORK
Telefon 3-16.

Oradea-n

PALACE HOTEL

KAVEHAZ ÉS ÉTTEREM.
A Felix fürdőbe utazók tájékoztató irodája.
Telefonok: 906. és 907.

ASTORIA Elegáns komfortos.
szálloda és kávéház Minden szobában
hideg-meleg víz!!
Telefon: 878.

Baia-Mare-n:

HOTEL STEFAN-VODA
(István Szálló)

modern berendezésű szálloda, kávéház és étterem. Napl pensio 150 — lei

Használja ki szabadságát!

A legnagyobb élmény az utazás!

Teljesen díjtalanul és kötelezettség nélkül állít össze utiterveket és részletes kalkulációkat nyaralásra, körutazásokra bármely országba itteni befizetéssel

AZ
UTSÁG
UTAZÁSI IRODÁJA

2511

Levélbeli megkeresésekre részletes választ küld. Cim: Budapest 62. Postafiók 282.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

VASÁRNAP, JUNIUS 14.

Bucuresti. 7.30: Ritmikus torna, hírek, gramofonlemez. 11.30: Harangszó. 11.35: Egyházi szónoklat. 11.50: Valóságos zene. 12.10: A Szent Demeter-torony énekkara. 12.40: Időjelzés. 12.43: Déli hangverseny. 13.25: Kulturális hírek, sport. 13.40: A hangverseny folytatása. 14.15: Hírek. 14.30: Hangverseny. 17: A falu órája. Dr. Pașcama felolvasása. 17.15: Népies zene. 17.30: Felolvasás. — Radio România: 18.20: A cernauti román tparosok dalköre. Radio Bucuresti: 18: Népies zene. — 21.15: Irodalmi előadás. 21.30: „A csavargók”, operett 3 felvonásban. Zenéjét szerzette Karl Ziehrer. Vezényel Const. Bobescu. Az első felvonás szünetében: hírek, a második felvonásban: sporteredmények. Előadás után hírek a külföld számára francia és német nyelven.

Budapest I. 10.30: Hírek. 11—12.10: Évvégi hálaadó ifjúsági istentisztelet közvetítése a Regnum Marianum kápolnából. 12.15—13.15: Evangélikus istentisztelet. 13.20: Pontos időjelzés. 13.30: Kamarazene-együttes. 14.25: Világíradó. 14.45: Hanglemez. 16: Földművelésügyi rádióelőadás. 16.50: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 17.30: „Blahámé és a népszelmű”. 18: Cigányzenekar. 19: P. Gulácsy Irén elbeszélése. 19.30: A rádió szalonzenekara. 20.25: A „Gyöngyösbokréta” előadás első részének közvetítése a Városi Színházból. 22.20: Hírek. 22.45: Hangverseny. 23.45: Jazz-zenekar. Utána: Cigányzenekar. Éjjel 1.05: Hírek.

Budapest II. 13.35—14.30: Len Baker jazz-zenekara. 16—16.45: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 20—20.25: „A kétezeréves újság”. 20.45—21.45: Hanglemez. 22—23.30: A „Gyöngyösbokréta” előadás második részének közvetítése.

Belgrád. 12: Diákénekkar. 13.45: Lemezek. 14.15: Lemezek. 17: Népdalok.

18: A királyi gárda fuvószenekara. 19.50: Népdalok. 21: Straus O.: The-resina, operett. 24: Népdalok.

Bécs. 9.45: Hangverseny lemezek. 13.55: Szórakoztató zene. 17.30: Szórakoztató zene lemezek. 18.05: Tarka óra. 20.15: Gitárhangverseny. 20.30: Vidám Bécs. Utána: Tánczene. Deutschlandsender. 7: Hangverseny. 17: Lemezek. 18.15: Hangjáték. 18: Tánczene. 23.30: Hangverseny. Haydn: D-dur szonáta zongorára és hegedűre. Lelpzig. 19.20: Lemezek. 20: Költemények. 20.20: Előadás. 21: Sport. 21.10: Vidám óra. 23: Hírek. Milano. 19.30: Lemezek. 21.35: Kamarazene. 22.35: Egyfelvonásos vígjáték. 23.20: Katonazenekar. Utána: Tánczene. Pozsony. 14.45: Lemezek. 15.05: Lemezek. 19: Lemezek. 19.20: Magyar adás. 21.30: Kassa.

HÉTFŐ, JUNIUS 15.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, hírek, gramofonlemez, utána háztartási tanácsok. 13: Időjelzés. 13.03: Szó-

rakoztató zene. 13.25—13.55: Hírek. 13.40: A hangverseny folytatása. 14.15: Hírek. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 18: Al. Dima irodalmi előadása. 18.15: Hangverseny Strauss Richard műveiből. 19: Időjelzés, időjárás, aktualitások. 19.15: A rádiózenekar hangversenye. 20.05: Rádióegyetem. „Az ókori nacionalizmus”. 20.25: A hangverseny folytatása. 21.10: Ion Sân-Giorgiu: „Német aktualitások”. — Radio România: 21.25: Hangverseny. 21.55: Könyvszemle. 22: Kétfogásos hangverseny. — Radio Bucuresti: 21.25: A Tanító-Szövetség dalkara. — RR és RB: 22.30: Hírek. 22.45: Mandolin-zene. 23.20: Dinicu-zenekar. 23.45: Hírek. 24: A zene folytatása.

Budapest. 7.45: Torna. Utána hanglemez. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: „Vitorlákkal a Balaton körül”. Felolvasás. 11.45: „A játék a gyermeknevelés szolgálatában”. Felolvasás. 13: Déli harangszó. 13.05: Katonazene. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Ci-

Haász Albert

Ingatlanforgalmi és bankbizományi irodája és lakása Arad, Eminescu ucca 20-22. Alapítva 1919. Eladás és vételre közvetít bér-, magán-, üzletházakat, villákat a legelőnyösebb feltételekkel. Eladó: Timisoara közelében 100, 120, 200 holdas birtok, kastélynal, gazdasági épületekkel, élő és holt felszereléssel, előnyös árban. Arad közelében 80, 40, 50, 100 hold, épületekkel, 8 ezer leltől fölfelét kat. holdként. Pénzkölcsönöket betáblázásra folyósítottak.

gányzenekar. 15.40: Hírek, éttrend. — 17.15: Szirmay-Kalos Margit előadása. 17.45: Hírek. 18: „Hogyan választják az amerikai elnököt?” 18.30: Tánccselezek. 19.15: Séta a Társadalomegészségügyi Intézetben és Muzzeumban. 20: Arany József énekelt zongorakísérettel. 20.30: Hangjáték. „Madridi szerenád”. Az előadás után kb. 22.05: Hírek. 22.25: Dohnányi Ernő dr. zongorázik. 23: Időjárásjelentés. 23.05: Közvetítés az Ostende-kávéházból. Majd: Cigányzenekar muzsikál, Kalmár Pál énekel. Utána: Jazz-zenekar. Éjjel 1.05: Hírek. Budapest II. 20-20.25: Munkáselőőra. 20.30-21.40: Országos Postászenekar. 21.45-22.05: Hírek. 22.10-23: Hanglemezek. Belgrád. 13: Rádiózenekar. 14.15: Népdalok. 17.50: Rádiózenekar. 19.05: Népdalok. 20.50: Mokranjac Jovan gondolkázik. 21.30: Operaközvetítés. Bécs. 8.25: Könnyű zene lemezek. 12.25: Népies zene lemezek. 14: Hírek. 15: Friedmann Ignác zongorázik (lemezek). 18.30: Hangverseny. 20.30: Hangversenyközvetítés a Szent István templomból. Liszt: Missa Solemnis (Esztergomi mise). 21.35: Hangverseny. 22.45: Lemezek. ?

Deutschlandsender. 7.30: Lemezek. 17: Szórakoztató zene. 20: Lemezek. 21.10: Kamarazene. 23.30: Hangverseny. Martini: Dal. Vento: Allegro. Regner: Bölcsődal. 24: Hangverseny.

KEDD, JUNIUS 16.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, hírek, gramofonlemezek, háztartási tanácsok. 13: Időjárás, emlékeztető naptár. 13.03: Jean Marcu zenekarának játéka. Közben 13.25-13.35: Hírek. 14.15: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15: Hírek. 18: Damian Stanciu irodalmi előadása. 18.15: Délutáni hangverseny gramofonlemezek. 19: Időjelzés, időjárásjelentés, időszerű közlemények. 19.15: Könnyű zene. 20: D. Gusti előadása: „Románia részvétele az 1937-es párisi világiállításán”. 20.20: Kétzongorás hangverseny. 21: Leana Mihalescu-Ciorbă énekel. 21.20: Felolvasás. 21.35: A rádió szimfonikus zenekara. Közben: 22.30: Hírek, sport. 23.25: Szórakoztató zene közvetítése a „Monte Carlo” étteremből. 23.45: Hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 8.20: Éttrend. 11: Hírek. 11.20: „Mária Terézia bucsuztatása”. Felolvasás. 11.45: „Kerti ruhák”. Felolvasás. 13: Déli harangszó. 13.05: Triump énekegyüttes. 13.45: Hírek. 14-15.30: Hanglemezek. Közben kb. 14.20: Pontos időjelzés. 15.40: Hírek, éttrend. 17.10: Asszonyok tanácsadója. 17.45: Pontos időjelzés. 18: Nagy Béla zongorázik. 18.40: „Abaujtornal ünnepek”. 19: Szikszai Lajos és cigányzenekara. 19.55: „Az ókori olimpiai játékok”. 20.30: „Az Operaház előadásának közvetítése. Verdi: „Don Carlos”. Az I. felvonás után kb. 21.35: Hírek. A II. felvonás után kb. 22.35: Rádió a rádióról. A III. felvonás után kb. 23.30: Hírek. Az előadás után kb. 0.15: Pertis Jenő és cigányzenekara muzsikál. Éjjel 1.05: Hírek.

Budapest II. 19.55-20.25: Mezőgazdasági előőra. 20.30-20.55: „Olaszországi utazások száz év előtt”. 21-22.25: A rádió szalonzenekara. 22.30-22.50: Hírek. Utána: Hanglemezek.

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés 20 lei. Minden további ára 10 szóig csupán 20 lei. 3 szó 2 lei. Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. Telefon: 151. Főkiadóhivatal: Bulevardul Regele Ferdinand 4.

LEVELEZÉS

„Ideális” jelígre levél van a főkiadóban. Kérem átvenni. 2775

HÁZASSÁG

35-40 év körül keresztény urinóval megismerkedne jó pozícióban levő uriember, házasság céljából. Levelet a kiadóba „Biz os jövő” jelígre.

ALKALMAZÁS

Irodai gyakornok felvétetik, kéziratos ajánlatokat „kezdőfizetés” jelígre a kiadóba kérek. 2708

MINDENES főzőnőt keresek elsejére vagy azonnalra. Dr. Kiltényi, Bul. Regina Maria 17. 2774

Perfekt bejáró-szakácsnő kerestetik. Cim: Aczé, Bulev. Dragalina 26.

NŐIKALAP vagy divatárúüzletben abszolút szakértelemmel, vezető állást vagy társulást esetleg pénztárnoknál állást keres négy nyelvet beszélő urileány. Ajánlatokat „Perfekt” jelígre a kiadóba. 2747

JÓLFOZÓ bejáró mindennemű tézszakésítést értő szakácsnő vaggongyári étterembe felvétetik. 2757

PERFEKT szobaieány azonnali helyépre kerestetik. Jelentkezni Königshtorfer cukrászdában (Főter) hétfőn reggel 9-11 óra délelött. 2761

INTELLIGENS német kisasszony félnapra alkalmazást keres. Cimeket a kiadóba kér. 2767

NÉMET kisasszony nyári hónapokra vidékre felvétetik. Cim: Rácz, Bul. Carol I. No. 37.

Most érettségizett

komoly nyátalember

állandó állást nyerhet.

Ajánlatok „Komoly munkaerő” jelígre a kiadóba. 2769

LAKÁS

Kiadó a főtéren ké szép, egymásba nyíló szoba, külön bejárat. Irodának is nagyon alkalmas. Cim a kiadóhivatalban.

BUTOROZOTT szoba, díszkrét bejárat, fürdőszoba használatul új villában kiadó. Cim a kiadóban. 2674

Kétszobás, fürdőszobás, parkettás lakások augusztus elsejére utonnan épülő házban kiadók, Arad, Str. Oncu No. 18. 2705

Háromszobás, összkomfortos, modern, magastőlésintés lakás augusztus 1-re kiadó. Str. Cosbuc 15. Trithaller-ház. 2708

Háromszobás terasszos, összkomfortos lakás most épülő házban, augusztus 1-re kiadó Bul Carol 15., villasoron. — Cim: Tarián, Banca Ardeleana. 2727

KIADÓ azonnalra esetleg későbbre egy elsőrendű 4 szobás erkélyes naposoldali modern lakás nagy kertés udvarral város közepén. Str. Moise Nicoara 9-11. sz. 2761

KERESEK a központban, egyszobás fürdőszobás garzon lakást lépcsőházi bejáratul július 1-re. Cimeket a kiadóba kérek. 2756

Négy-szobás erkélyes modern lakás kiadó Str. Dr. Cicio Pop 14. 2770

EGYSZOBÁS szép uccal lakások kiadók Bulv. Reg. Ferdinand 65. sz. alatt havi 600-650 leiért. 2745

Elegánsan burorozott szoba közel a törvényszékhez, kiadó. Ugyanott házikost kapható. Str. Gen. Grigorescu No. 1-a. (volt Muresului.) 2764

Nyaralásra alkalmas két szoba konyhas berendezett kolnát keresek Ghioroc-i vagy környékbeli szőlőhegyen. Cim a kiadóban. 2763

Háromszobás, fürdőszobás lakást keresek augusztus 1-re lehetőleg földszinten, Str. Mărăsesti vagy Textil-gyár környékén. Cimeket a kiadóba kérek. 2762

Kétszobás összkomfortos urilakás új házban augusztus 1-re kiadó. Tudor Vladimirescu 10. 2771

ELLÁTÁS

VILLA-GROZESCU
BUZIAS

Strada Avram Iancu No. 19.
Jó berendezett szobák fürdő idénvre

TANÁRCALAD nyaralni vinne 15 évig fiu-leánygyermeket magasfékű sűnyaralóhelyre. Mérsékelt ellátási díj. Korrepefálást vállal. Inf. ad Marioara Fischer, Minorita-palota. 2740

VÉTEL ÉS ELADÁS

KEREKPAR basznált jó állapotban, nyolc éves leányka részére kerestetik. Cimeket a kiadóba kérek. 2773

Üzleti állványok, pultos üvegszekrény, nagy komozsar, gyümölcsprés, kétajtós jégsekrény eladó Bővebbet Wild cukrázda.

6-os MARSAL cséplősekrény szijakkal, könnyű kisautó, mindenféle alkatrészek eladók Aurel Vlaicu 125. 2739

FORDSON traktor jó állapotban eladó. Dr. Zinvelin, Pecica jud. Arad. 2737

ÜZEMKÉPES „Fordson” traktor eladó. Érdeklődni: Str. Cosbuc 1. 2741

FORD 2 tonnás Huppmobil csukott, 6 hengeres, mindkettő kifogástalan állapotban eladó. Kohn, Bulev. Ferd. 22. 2758

Pléh- és fahordók eladók. Cim az Aradi Közlönykiadóhivatalban.

ÖZLETEK

Özveggy, elvált nő 80-10 ezer lei készpénzzel társnak keresek, Péaze biztosítva. Esetleg mint üzletvezető lenne. Cim a főkiadóba. 2772

Az országban még nemlétező gyár alapításához nagyobb tőkével társat keresek. Ajánlat „Rentabilis” jelígre elap kiadóhivatalába. 2736

Évtizedek óta erre szolgáló FÉNYKÉPÉSZ-ÜZLETHELYISEG és MŰTEREM KIADÓ
B.V. Reg. Ferd. 22. sz. házban 2746

HATSCHÉK

Ingatlanforgalmi irodája
Arad, Bly. Carol 46. (Lakás ugyanott)
Előnyös ingatlanajánlatok.

1. Belváros aszfaltos főuccájában új, modern, adómentes, emeletes bérpalota 5, 4 és 2 szobás összkomfortos lakásokkal, teljesen alapincézve, 150.000 hozam, 1.650.000. Ugyanott üreletes bérház 175.000 hozam, 1.500.000. Főtéren masszív, jókarban, emeletes, 6 összkomfortos lakással. (2, 3, 4, 6 és 8 szobás) 2.500.000. Városházához közel emeletes, jóállapotban, 5 fürdőszobás lakással, 1.200.000. Főtéren nyíló, forgalmas uccában (főtértől félperc) emeletes, üzletes bérház, jókarban, 6 béreleménnyel, parkos udvar, fürdőszobás, parketta, cserépkályhák, netto 120.000 hozam, 1.700.000.

2. Bulev. Carol-on emeletes, összkomfortos bérházak és villák 600.000-tól 2.250.000 leig. Aszfaltos, belvárosi főútvonalon masszív, jókarban, emeletes bérház, 4, 3 és 2 szobás lakásokkal, fürdőszobák, cserépkályhák, esslingeni redőnyök, parkirozott udvar, kb. 98.000 hozam, áron alul, 950.000 Str. Eminescu táján emeletes, jókarban, 12 lakásos, 4, 3 és 2 szobás, mind fürdőszobásak, kb. 140.000 hozam, 1.550.000. Belvárosban, főútvonalhoz közel üzletes sarkbérház értékes, nagy uccal fronttal, fürdőszobás lakásokkal, rakfőrépülettel, 150.000 hozam, alkalmi árban. — Str. Consistoriului táján emeletes, üzletes bérház 8 béreleménnyel, részben fürdőszobás, 60.000 hozam, 600.000. Str. Crisan közelében kis bérház 1x3 előfürdőszobás, 1x2, 1x1 szobás komplett lakásokkal, nagy uccal front, 250 al gyűmölcsös, pince, esslingeni redőnyök, cserépkályhák, 450.000.

3. Piata Avram Iancu-hoz közel emeletes, jókarban, 2x3, 2x2 szobás, részben fürdőszobásak, 675.000. Kórház táján jókarban, 4 szobás parkettás előfürdőszobás, 1x3 szobás, elő, fürdőszobás, 2x2 szobás, nagy kert, 750.000. Central-mozi táján masszív, jókarban, 1x3 szobás, fürdőszobahelyiséggel, 2x2 szobás, horpince, mosókonyha, áron alul, 350.000. Str. Eminescu mellett uccájában 4 szobás, fürdőszobás, jókarbani mosóház 300.000. Bulev. Carol táján üzletes bérház 3 szobás, fürdőszobás lakással, alémtény, értékes, nagy uccal front, 36.000 hozam, 350.000.

INGATLAN

ELADÓ: Miron Costin-ucca 6. számú ház. Érdeklődni lehet dr. Avramescu ügyvédnél. 2742

UTVINIS-en, Klára-majornál, 4 kat. hold prima föld eladó. Cim Str. Mărăsesti 62-64. Trafik. 2704

Állomás mellett Str. Col. Paulian No. 11. főútvonalon kiadó a börtület-helyiség esetleg lakással. 2744

Magasföldszintes 4 szobás ház vízvezetékekkel és egy Murespartra nyíló telek eladó. Érdeklődni: Str. Cuza Voda 55. 2768

Eladó Perneava-ban

1 pero az autóbussz megállótól egy modern nagy ház gazdálkodásra alkalmas, nagy kotárka, 20 lóra istálló, nagy gyümölcsös kerttel. Str. Sava Raicu 14. 2665

KÖLÖNFÉLÉK

KÖRÖSLADÁNYI ma este 9 órakor az Iparos Otthon dísztermében büvész-előadást tart. Belépődíj 12 lei. 2759

Olcsó utazások
Budapestre:

1. Féláron oda június 21. — vissza június 28-ig vízum nélkül.
2. „Nemzetközi Asszonyhét” július 3-tól — 20-ig 33%-os vasuti és 66%-os vízumkedvezménytel Igazo'ványok és vasuti jegyek: 2768

Sándor menetjegyirodában.